

Markörbaserad Journalgranskning

Göteborg 2018-10-11

**Per Wiger
Carina Ålenius
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)**

Innehåll för förmiddagen

- Nationella MJG resultat inom somatisk vård för 2013-2017
- Regionala MJG resultat från deltagande regioner/landsting inom somatisk vård
- Nationell mätning Psykiatri, nationella resultat
- Databas

Inbjudna landsting och regioner

- **VG-regionen**
- **Halland**

Markörbaserad journalgranskning

- Metod för att långsiktigt följa förekomsten av skador
- Journaldokumentation från ett slumpvist urval av avslutade sjukhusvårdtillfällen granskas. Hela sjukhusvårdtillfället granskas även om det fördelas på flera olika kliniker/verksamheter.
- Definierade markörer
- Bedömning om skada inträffat
- Bedömning av skadetyper
- Bedömning av allvarlighetsgrad av skadan
- Bedömning av undvikbarhet

Regionala MJG-dagar 2018-2019

- **Region Örebro - 13/9**
- **Västerbottens läns landsting - 1/10**
- **Västra Götaland regionen - 11/10**
- **Region Östergötland - 15/10**
- **Stockholm läns landsting - 17/1 2019**
- **Region Skåne - våren 2019**

Nationella MJG-resultat somatik 2013 - 2017

Andel granskade vårdtillfällen i olika ålderskategorier

Ålder	2013	2014	2015	2016	2017
18-49 år	3 714	3 578	2 534	2 252	2 278
50-64 år	3 409	3 064	2 317	2 096	1 898
65-74 år	4 451	4 227	3 040	2 957	2 645
75-84 år	4 801	4 482	3 303	3 050	3 156
85 år eller äldre	3 552	3 277	2 574	2 235	2 293
Totalt	19 927	18 628	13 768	12 590	12 270

Andel granskade vårdtillfällen med specifik skadetypp uppdelat på år

Skadetyper	2013 n=19 927	2014 n=18 629	2015 n=13 771	2016 n=12 590	2017 n=12 271
Vårdrelaterade infektioner	5,2	4,6	4,5	4,3	4,7
Andra typer av skador*	3,0	2,7	2,2	2,5	2,6
Kirurgiska skador	1,9	1,8	1,8	1,6	2,0
Blåsöverfyllnad	1,7	1,0	1,0	1,1	1,4
Läkemedelsrelaterade skador	1,4	1,4	1,3	1,5	1,5
Trycksår	1,1	1,0	1,2	1,3	1,2
Fallskada	0,8	0,9	0,7	0,7	0,7
Svikt i vitala funktioner	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2
Neurologisk skada	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1

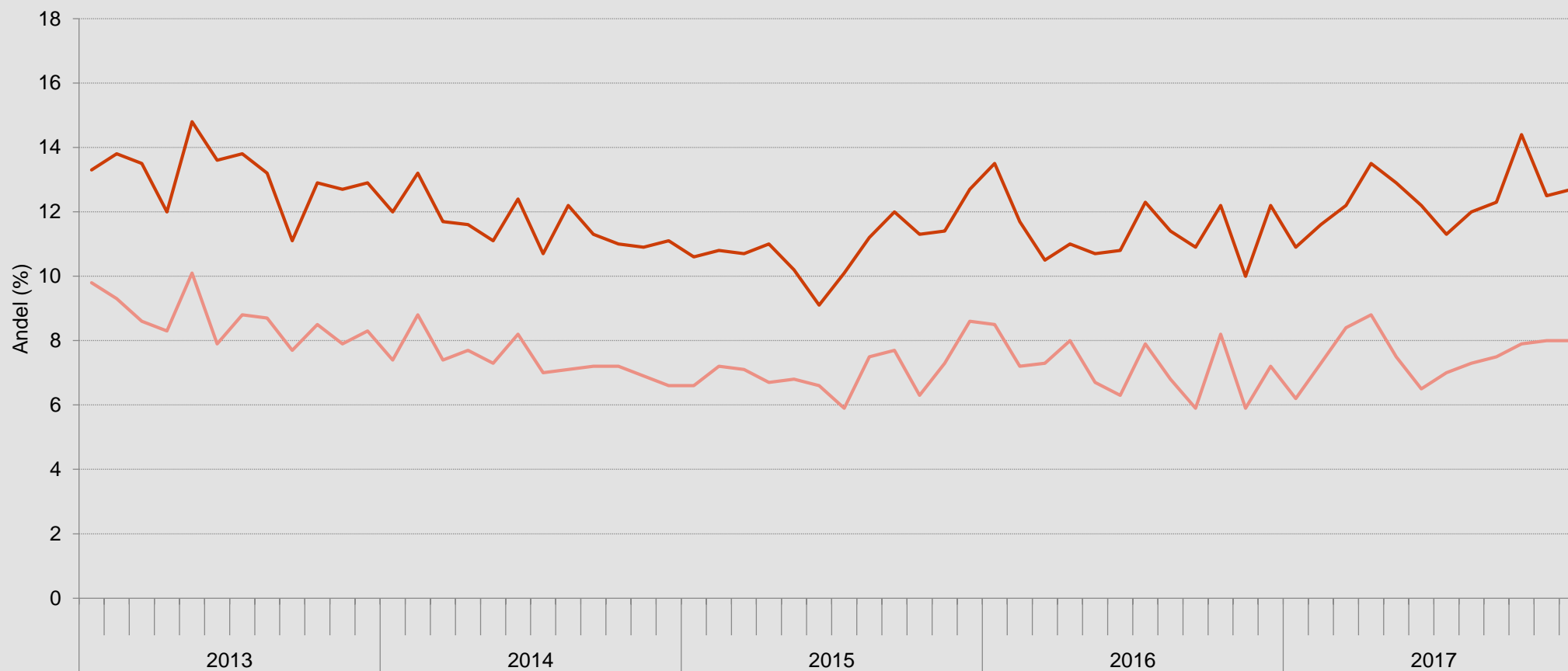
* Andra typer av skador särredovisas på separat bild

Andel vårdtillfällen med skador

n

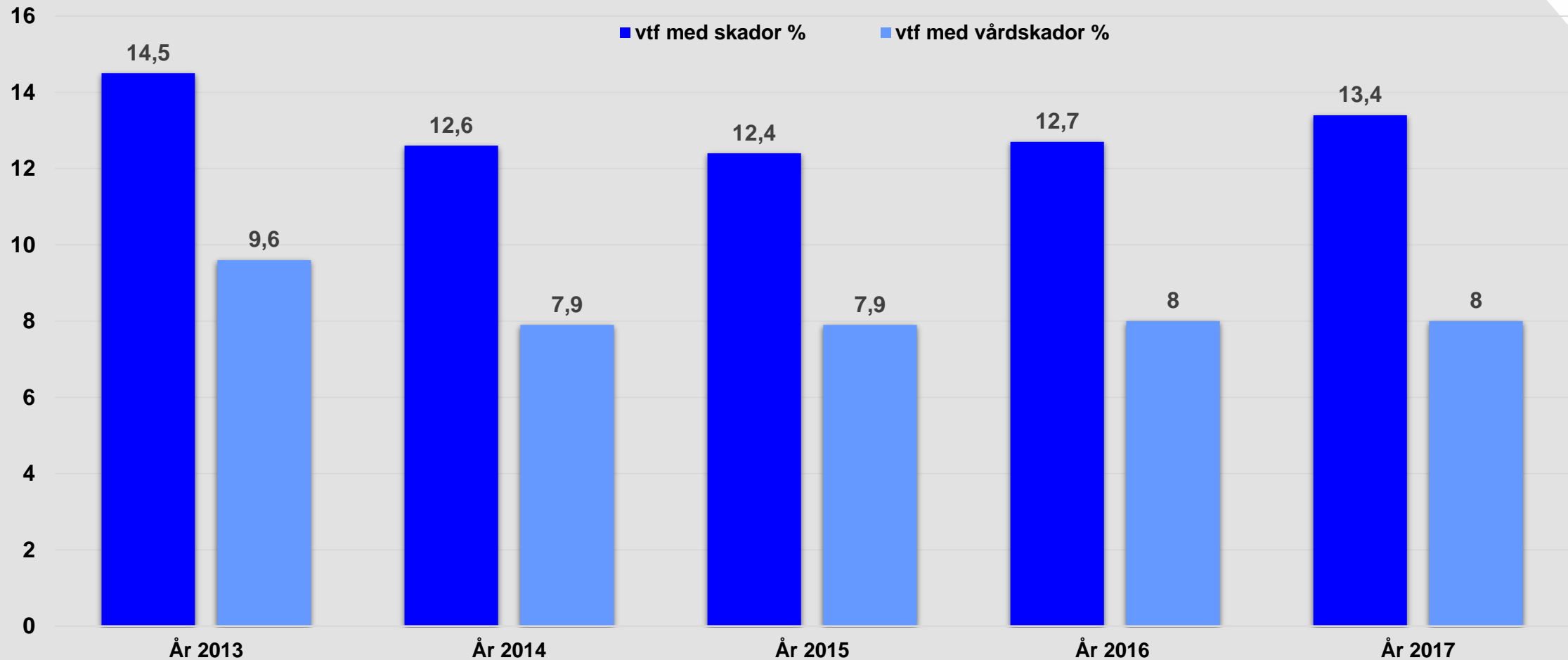
- Vårdtillfällen med både undvikbara och icke undvikbara skador
- Vårdtillfällen med undvikbara skador

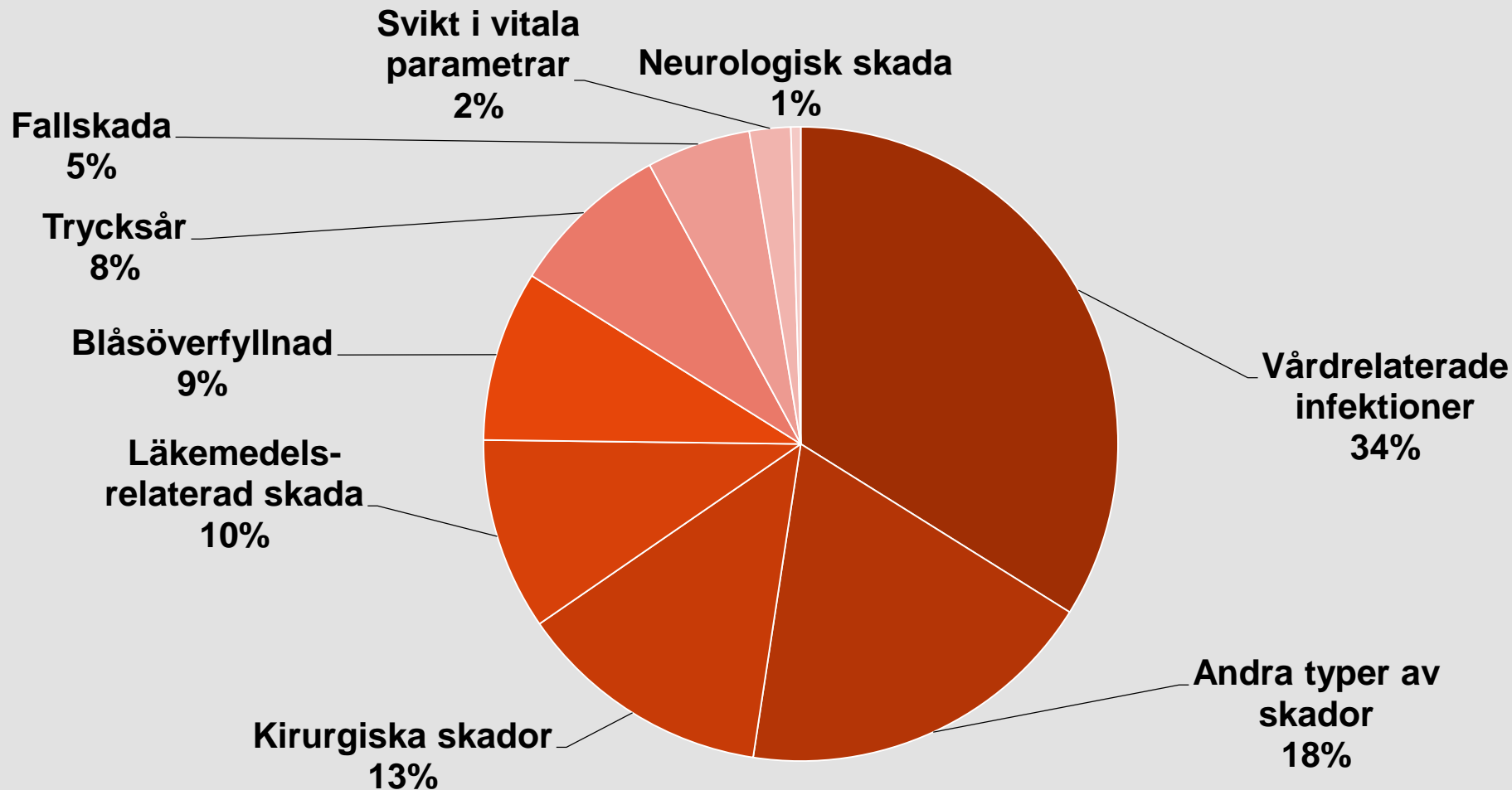
Andel vårdtillfällen (vtf) med skador (undvikbara och icke undvikbara) respektive vårdskador (undvikbara) omräknat till nationell nivå.

	Resultat granskade journaler		Omräknat till nationell nivå	
	vtf med skador %	vtf med vårdskador %	vtf med skador %	vtf med vårdskador %
År 2013	13,1 (12,7–13,6)	8,7 (8,3–9,1)	14,5 (13,9–15,1)	9,6 (9,0–10,1)
År 2014	11,6 (11,2–12,1)	7,4 (7,1–7,8)	12,6 (12,0–13,2)	7,9 (7,5–8,4)
År 2015	10,9 (10,4–11,4)	7,0 (6,6–7,4)	12,4 (11,7–13,2)	7,9 (7,2–8,5)
År 2016	11,4 (10,9–12,0)	7,2 (6,7–7,6)	12,7 (12,0–13,5)	8,0 (7,3–8,6)
År 2017	12,4 (11,8–13,0)	7,5 (7,1–8,0)	13,4 (12,6–14,2)	8,0 (7,3–8,6)

NATIONELLT - Andel (%) granskade vårdtillfällen med skador respektive vårdtillfällen med vårdskador

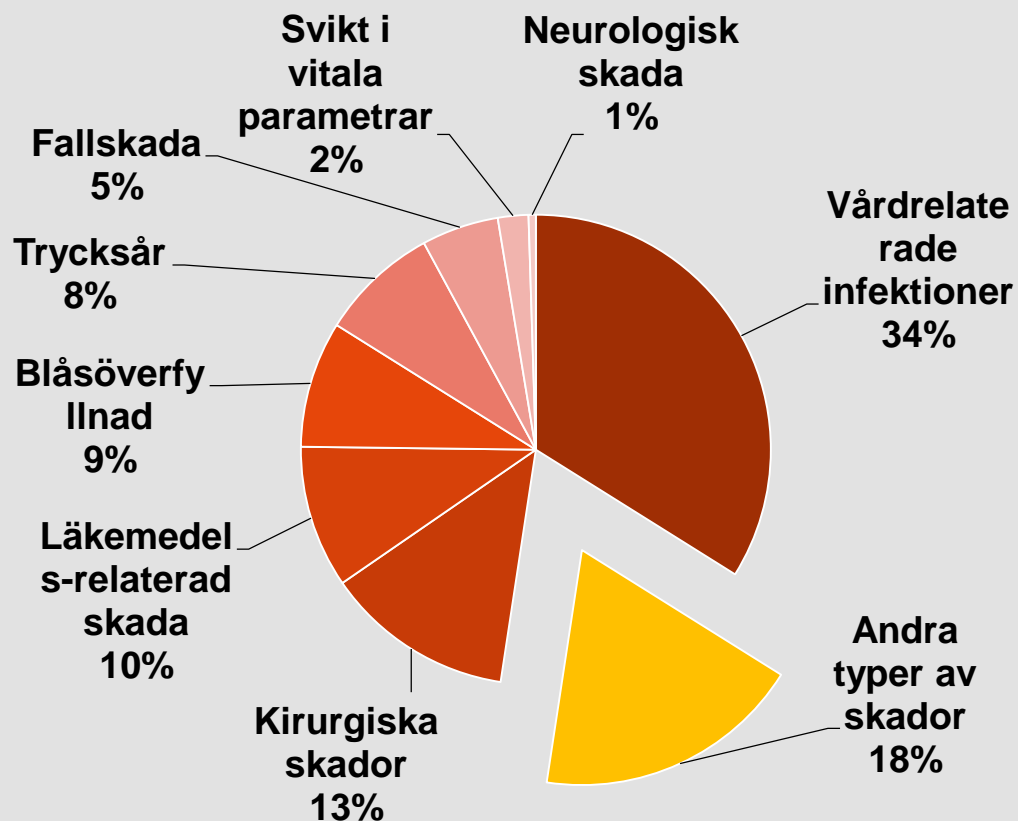

Total fördelning av skadetyper för identifierade skador 2013–2017 n=11 596 skador

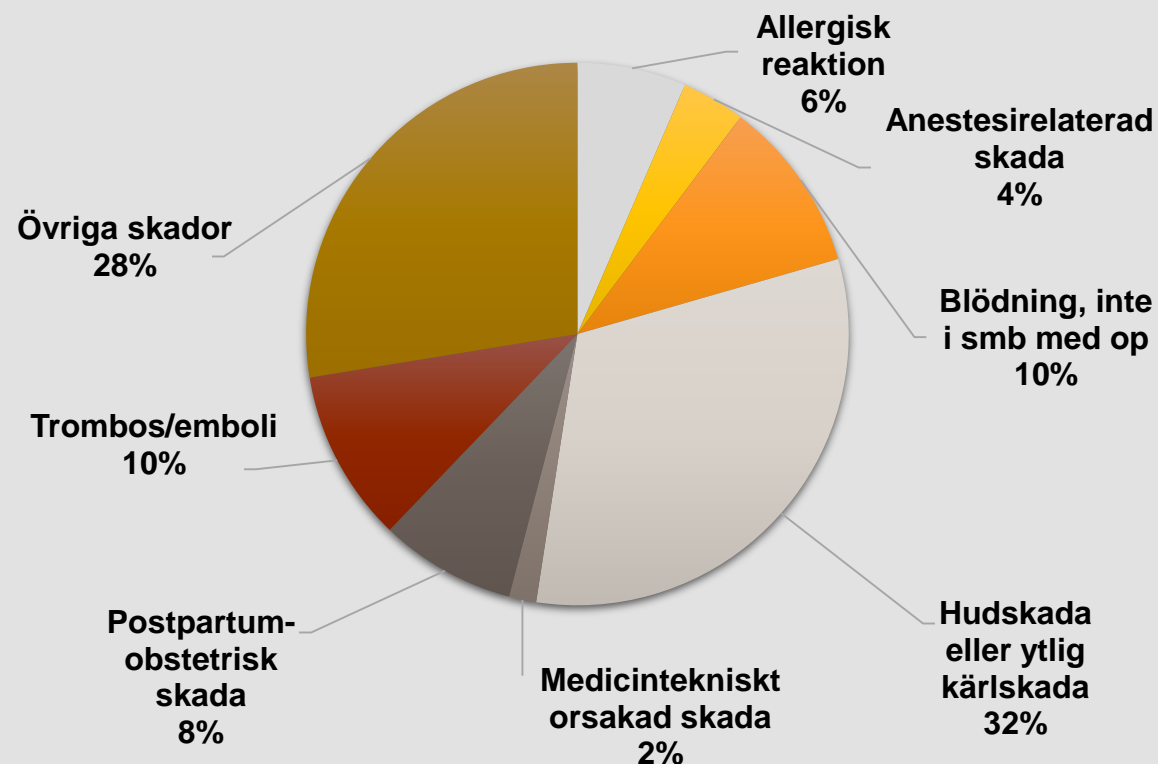

Total fördelning av skadetyper inom skadegruppen "Andra typer av skador" identifierade 2013–2017 n=2 161 skador

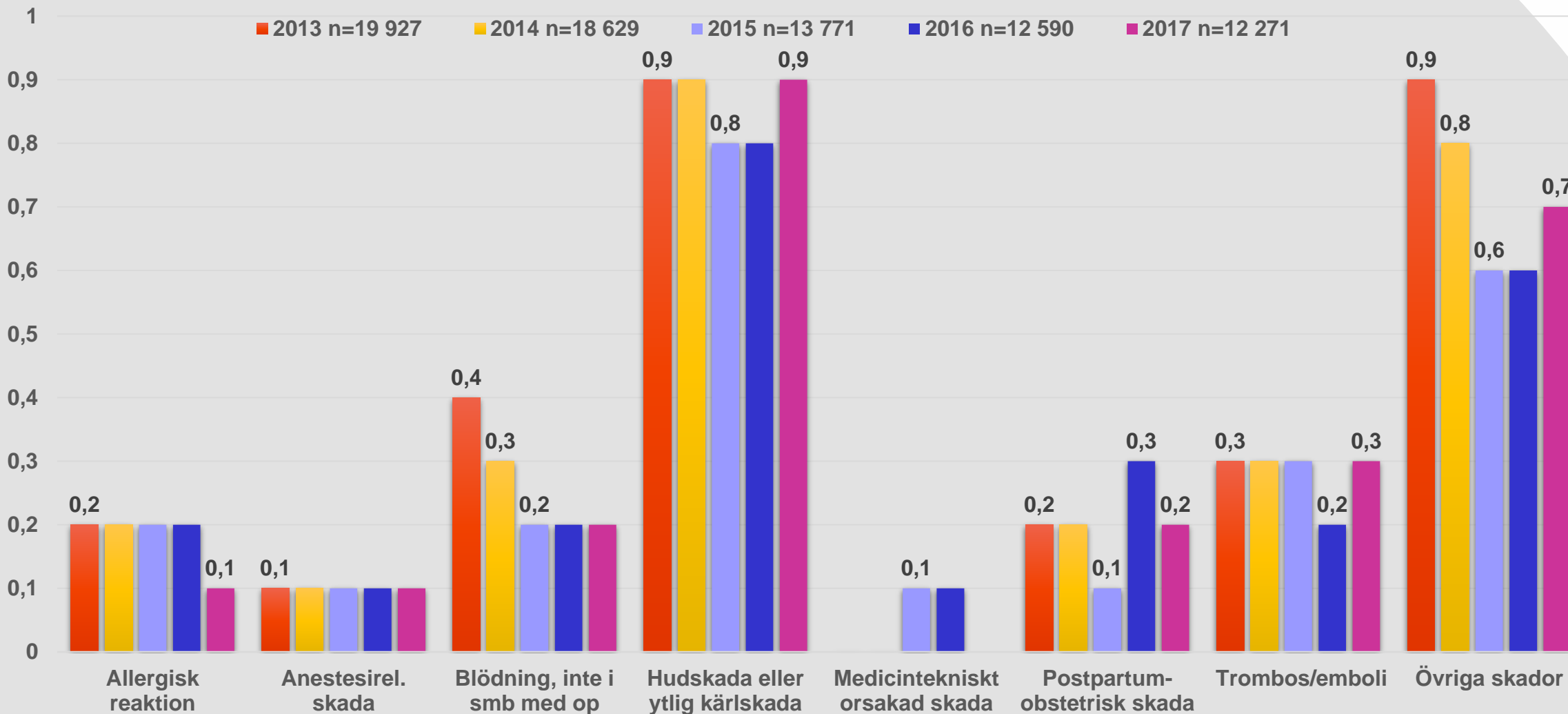
Total fördelning av samtliga skadegrupper

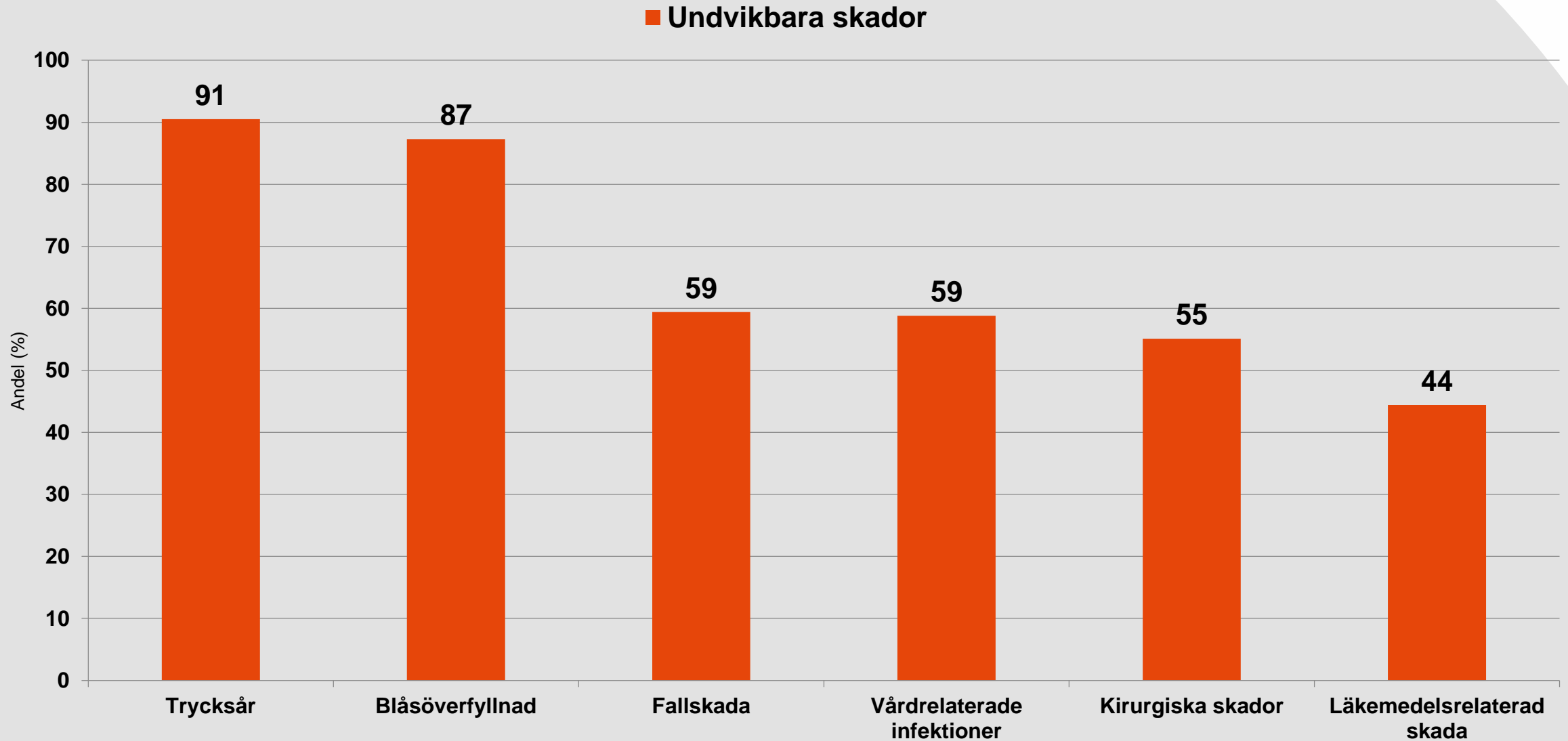
Fördelning av "skador inom skadegruppen Andra typer av skador"

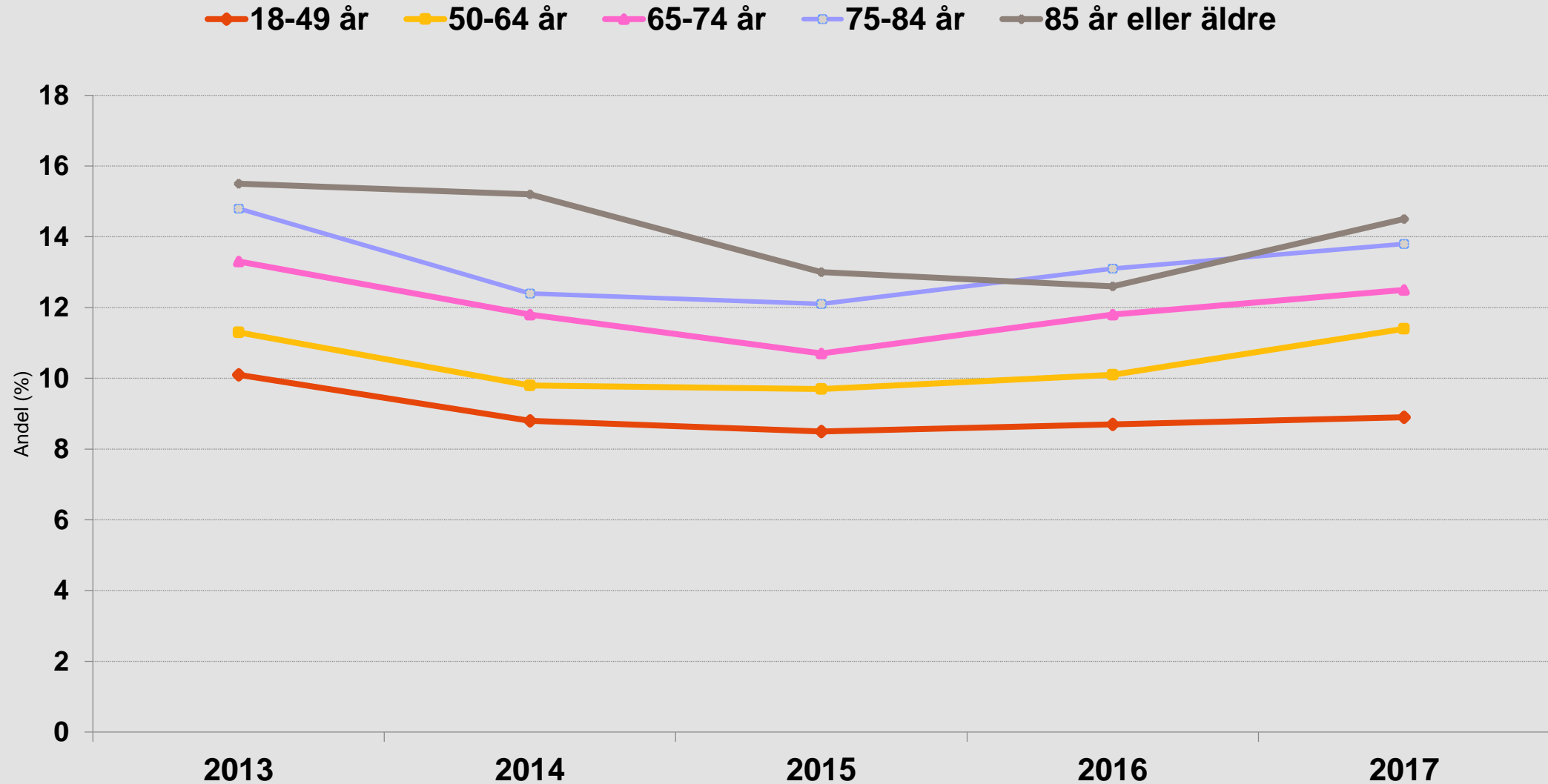
Fördelning av skadetyper inom skadegruppen "Annan skada" under 2013–2017 n=2 161 skador

Undvikbarhet inom respektive skadeområde

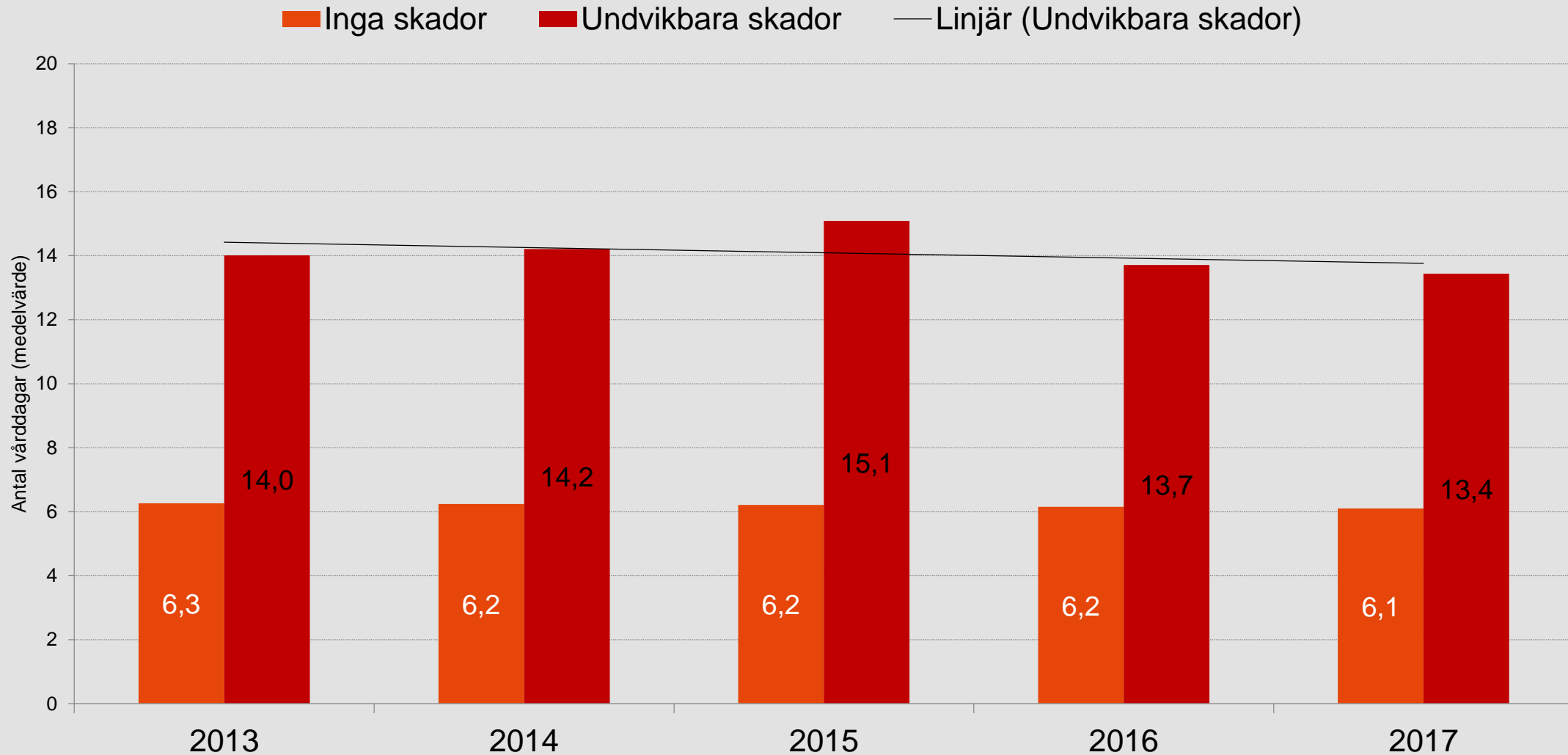

Andel (%) vårdtillfällen med skador i olika åldersgrupper uppdelat på år

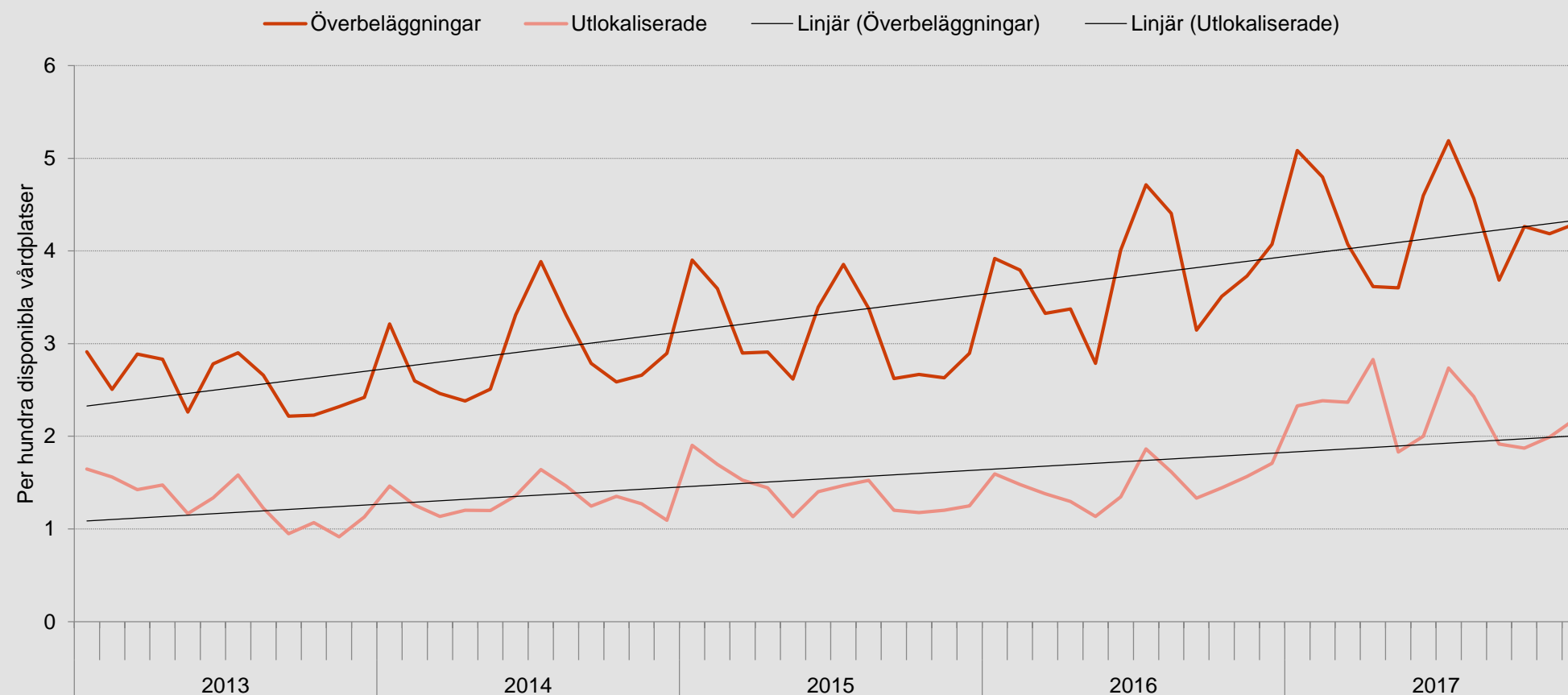

Antal vårddagar för vårdtillfällen med undvikbar skada respektive ingen skada per år

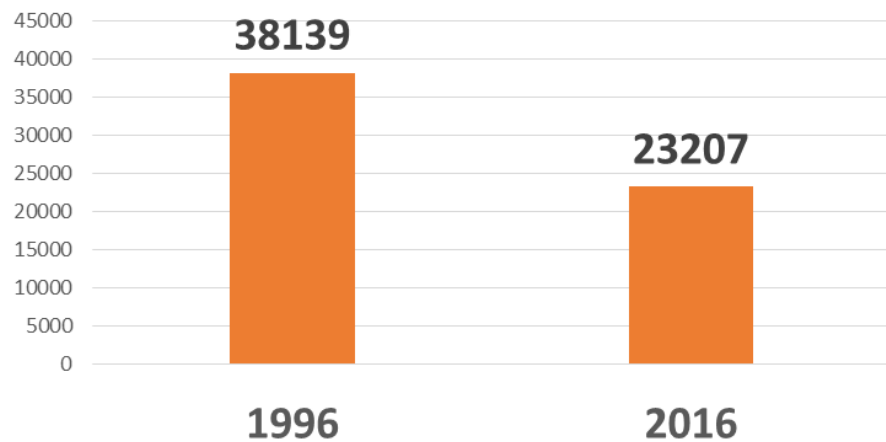

Överbeläggningar och utlokaliserade per hundra disponibla vårdplatser (Källa: Väntetider i vården)

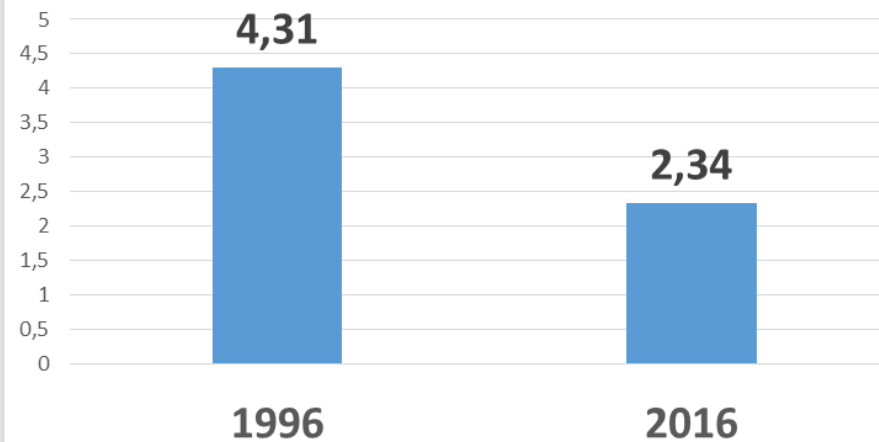

Totalt antal sjukhussängar i Sverige

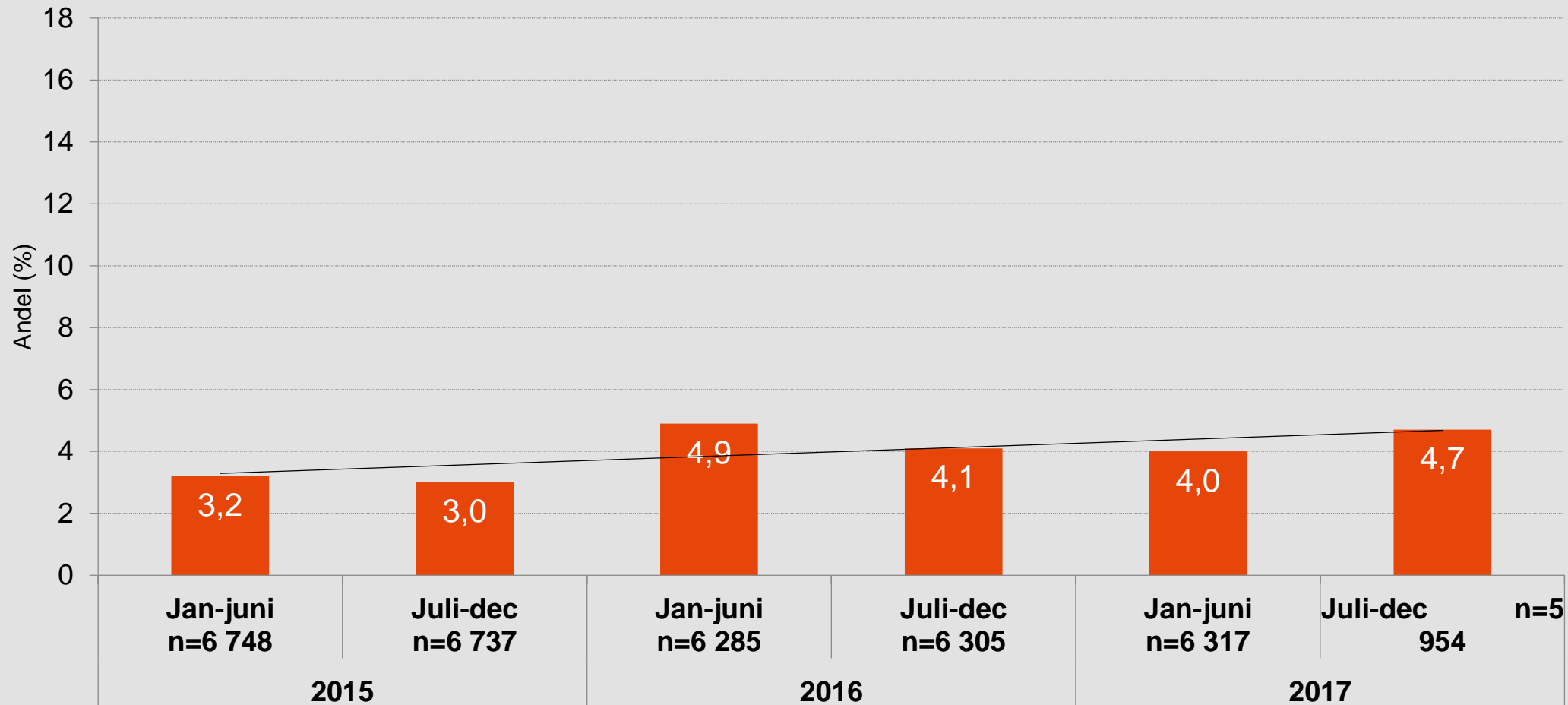

Sjukhussängar per 1000 invånare

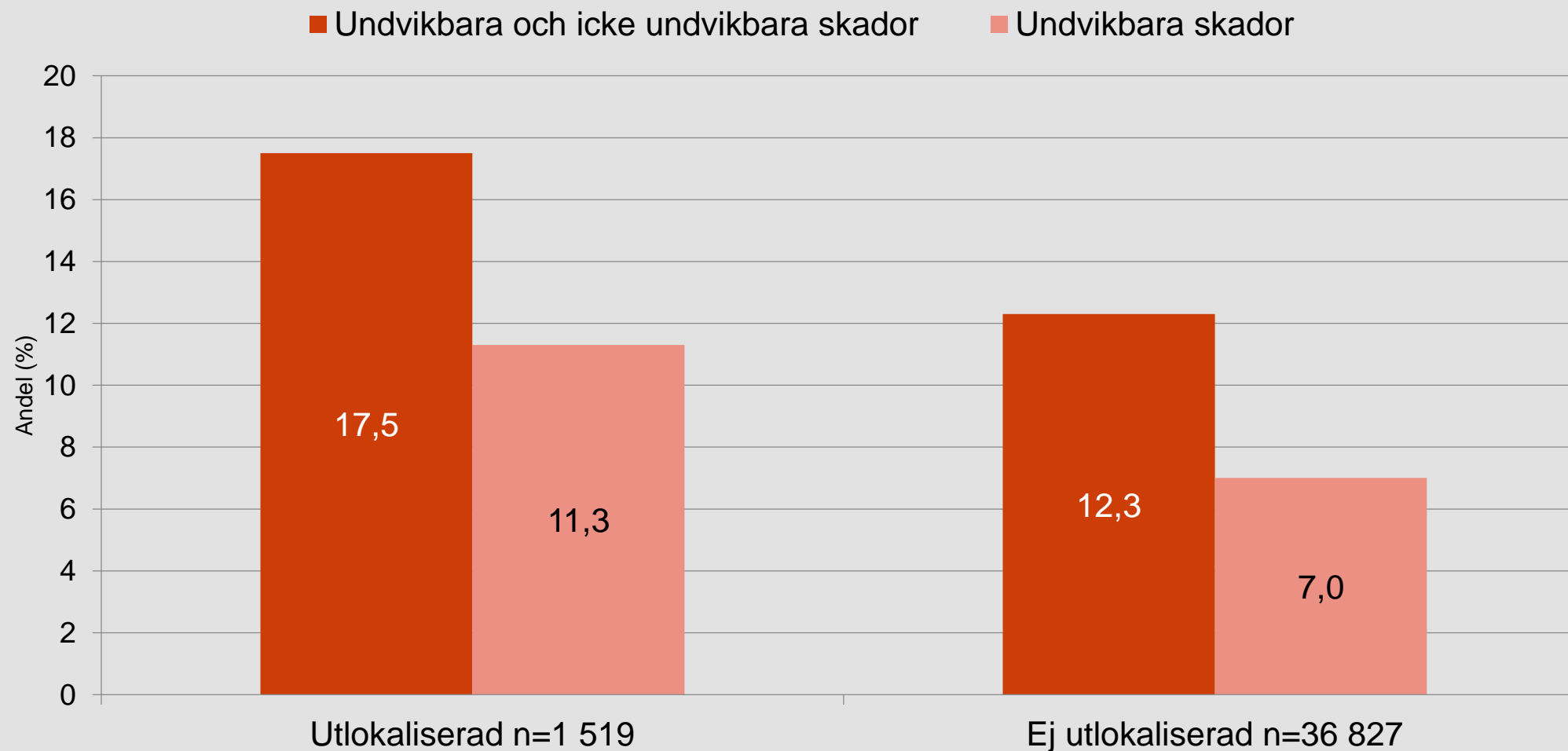

Ädelreformen kom 1992

Andel patienter som utlokaliserats per halvår

Andel vårdtillfällen med undvikbara respektive undvikbara och icke undvikbara skador för utlokaliserade respektive ej utlokaliserade patienter ⁿ

Landsting- och regionresultat

- **Halland**
- **VG-regionen**

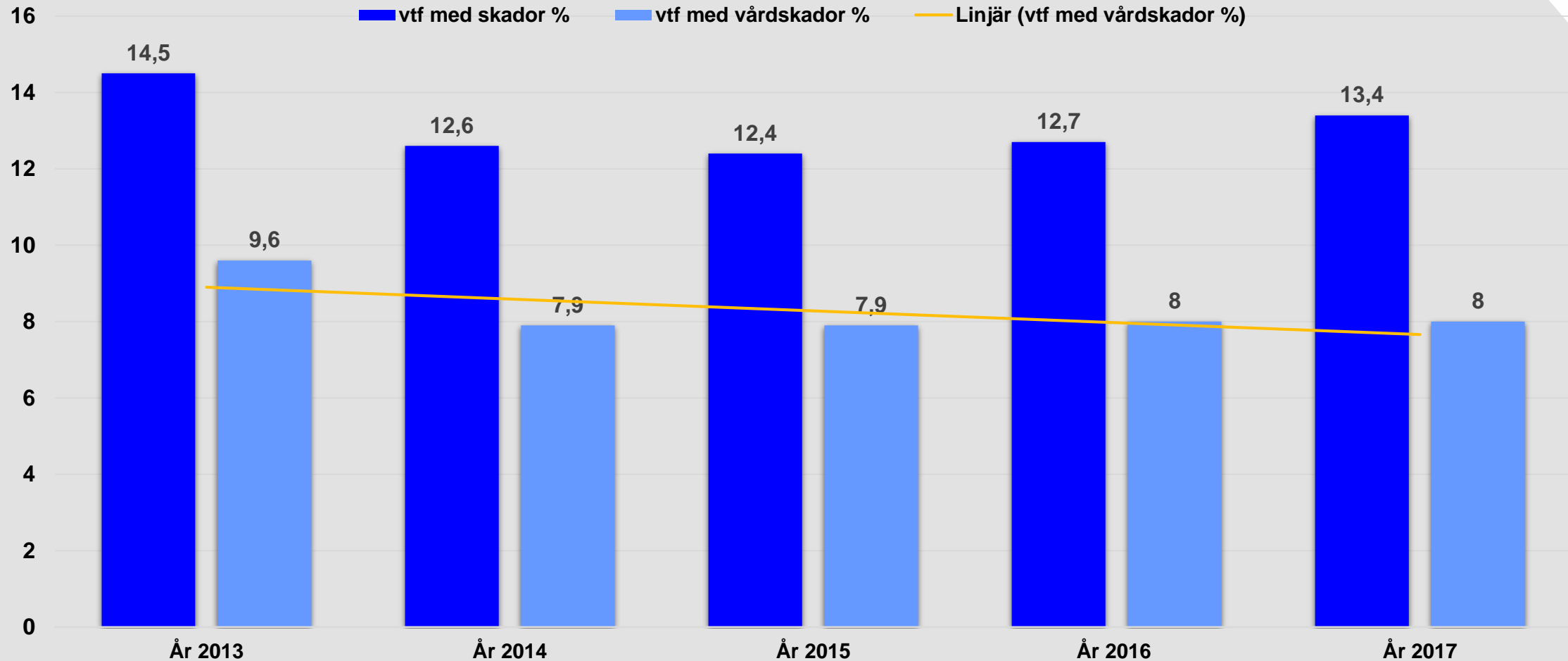
Antal granskade vårdtillfällen 2013-2017 regionalt

	2013	2014	2015	2016	2017	Totalt
Nationellt	19 927	18 628	13 768	12 590	12 270	77 183
Halland	345	359	181	172	180	1 237
VG-regionen	2 042	2 040	1 334	1 258	1 257	7 931

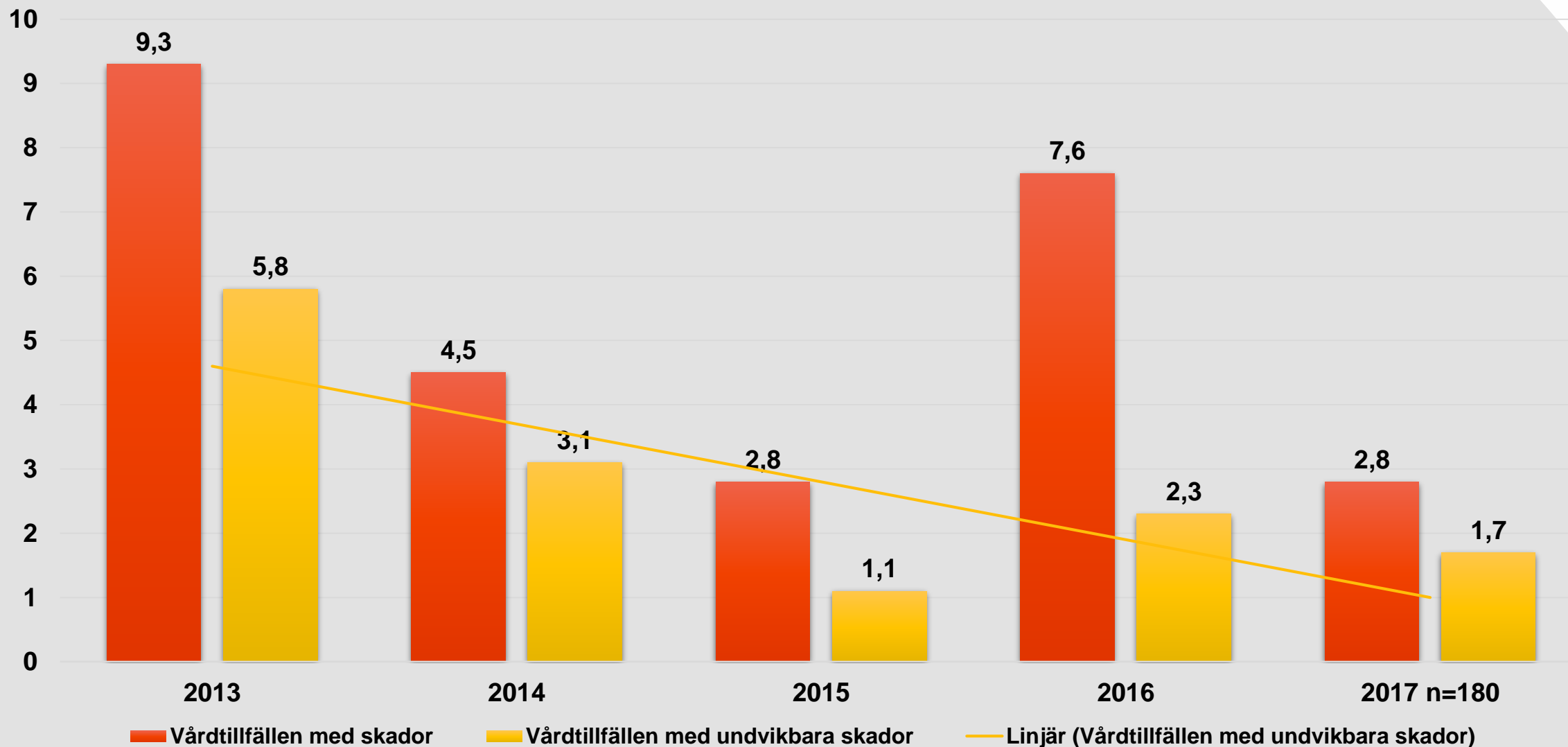
Andel granskade vårdtillfällen med skador respektive vårdtillfällen med vårdskador

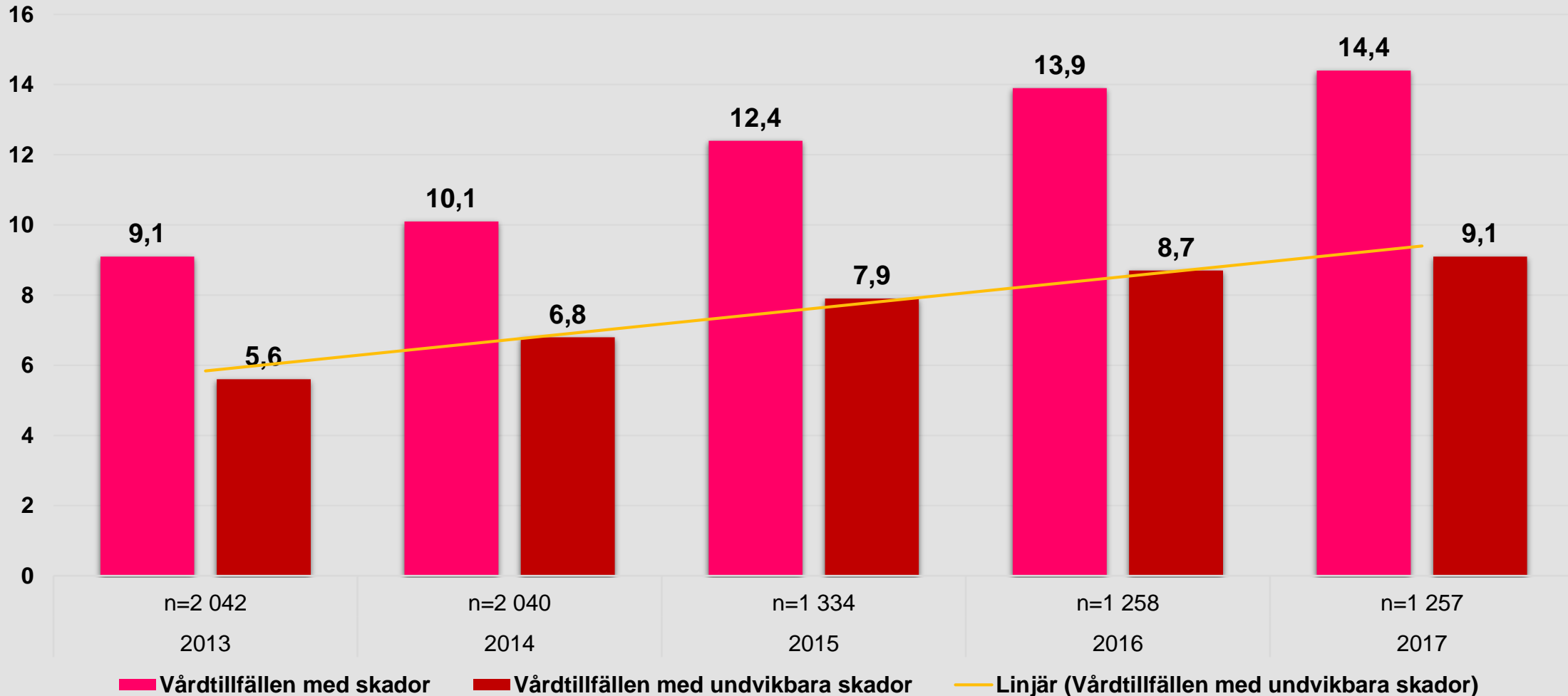
NATIONELLT - Andel (%) granskade vårdtillfällen med skador respektive vårdtillfällen med vårdskador

Halland - Andel (%) granskade vårdtillfällen med skador respektive vårdtillfällen med vårdskador

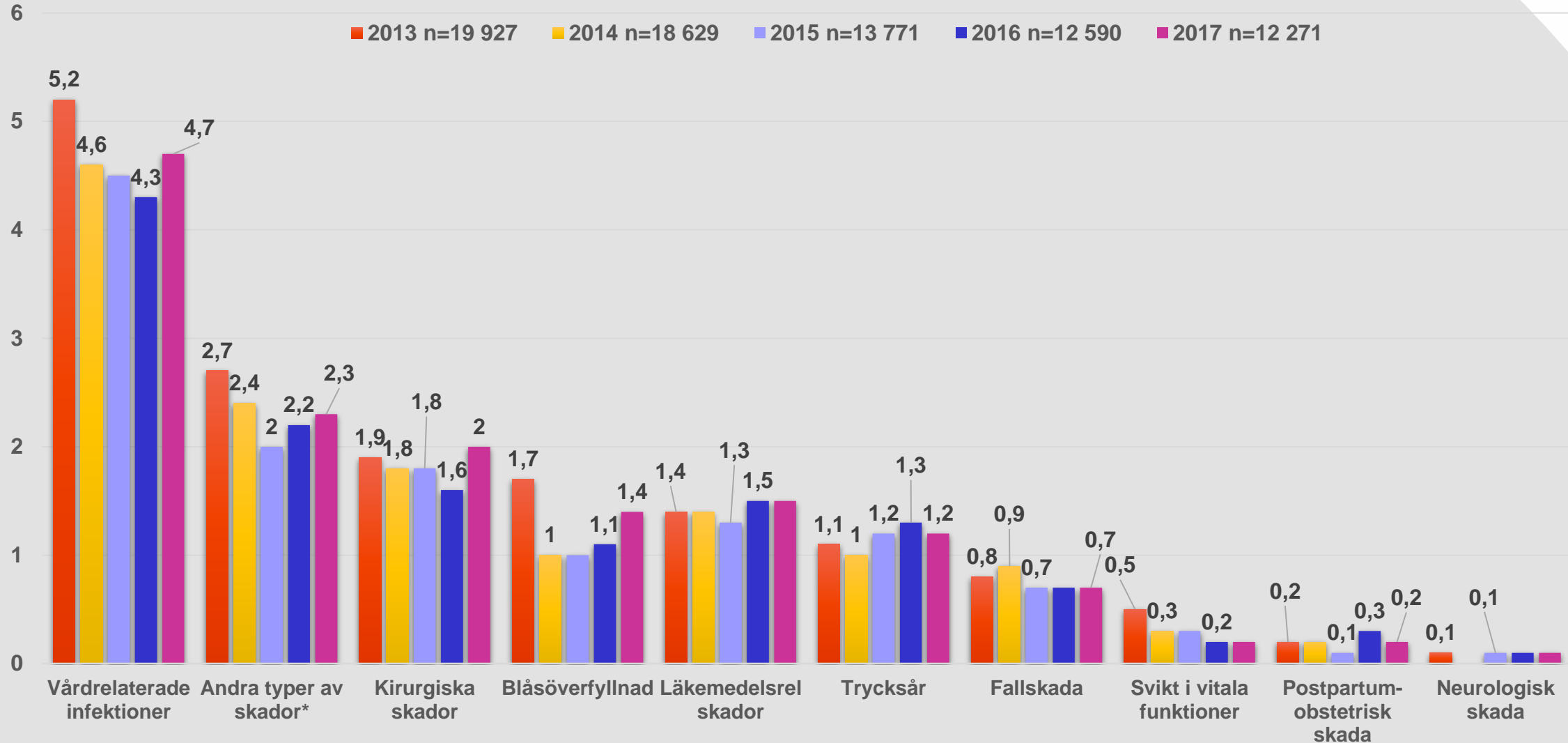

VG-regionen - Andel (%) granskade vårdtillfällen med skador respektive vårdtillfällen med vårdskador

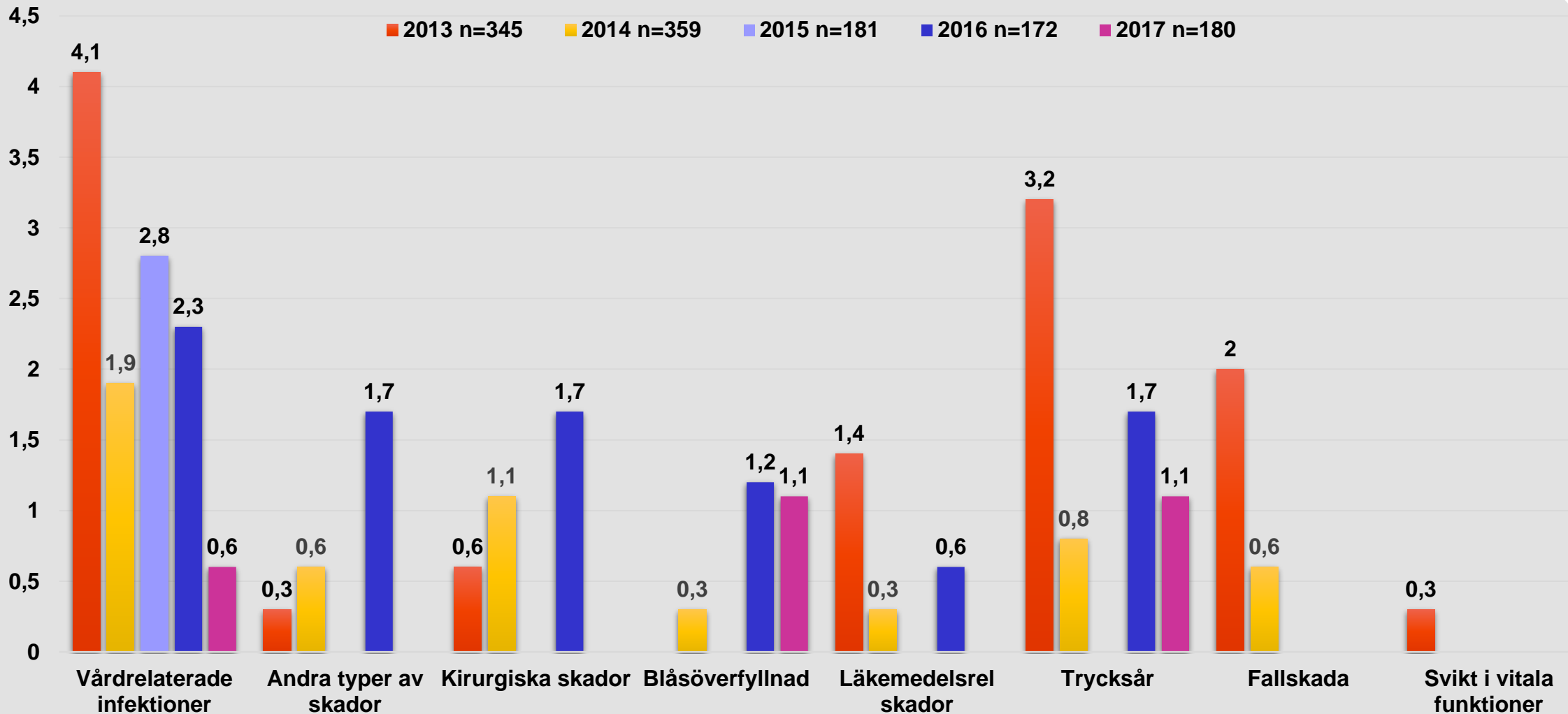

Olika typer av skador per år

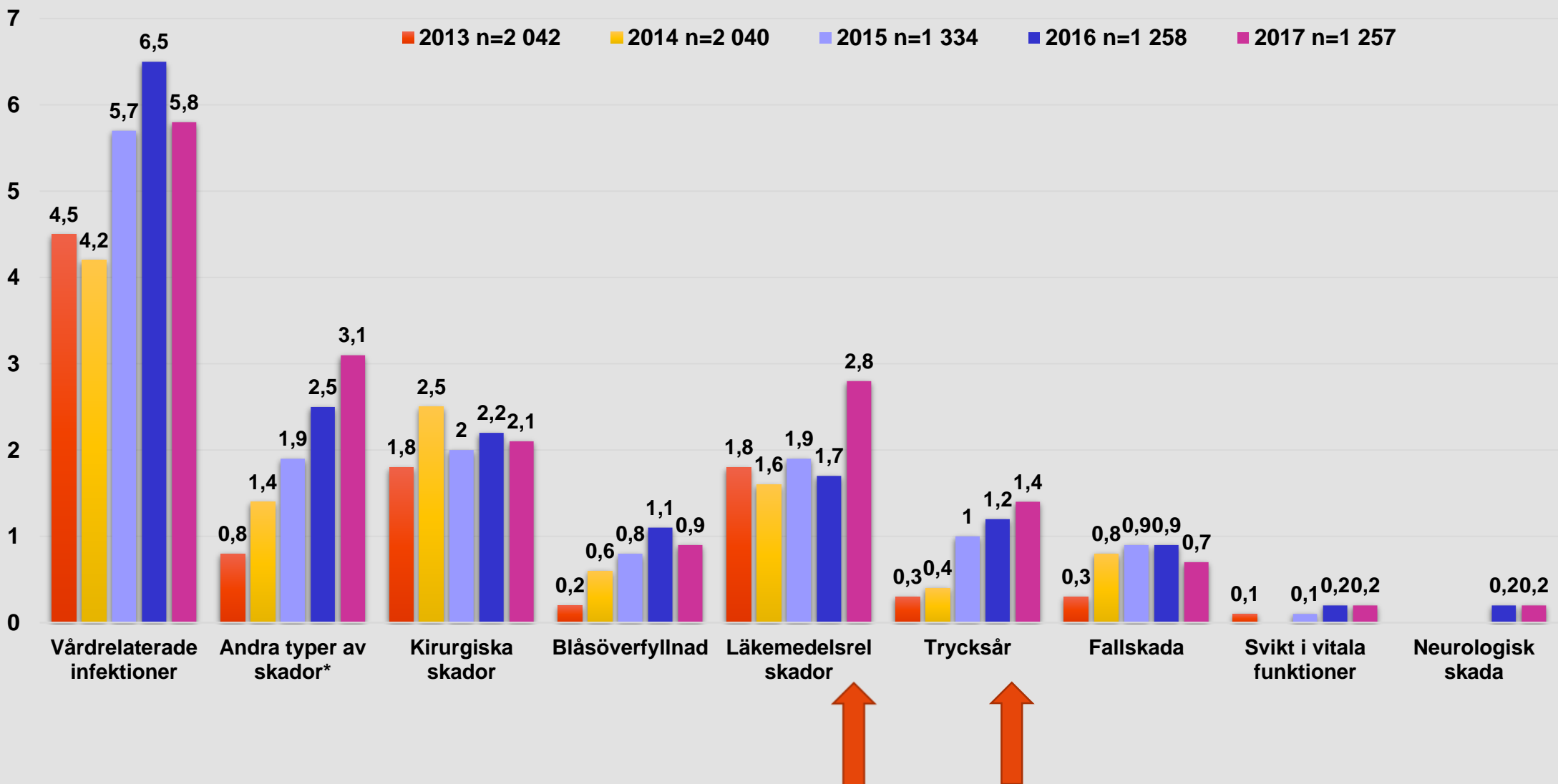
NATIONELLT – Andel (%) vårdtillfällena med olika typer av skador per år

Halland - Andel (%) vårdtillfällena med olika typer av skador per år

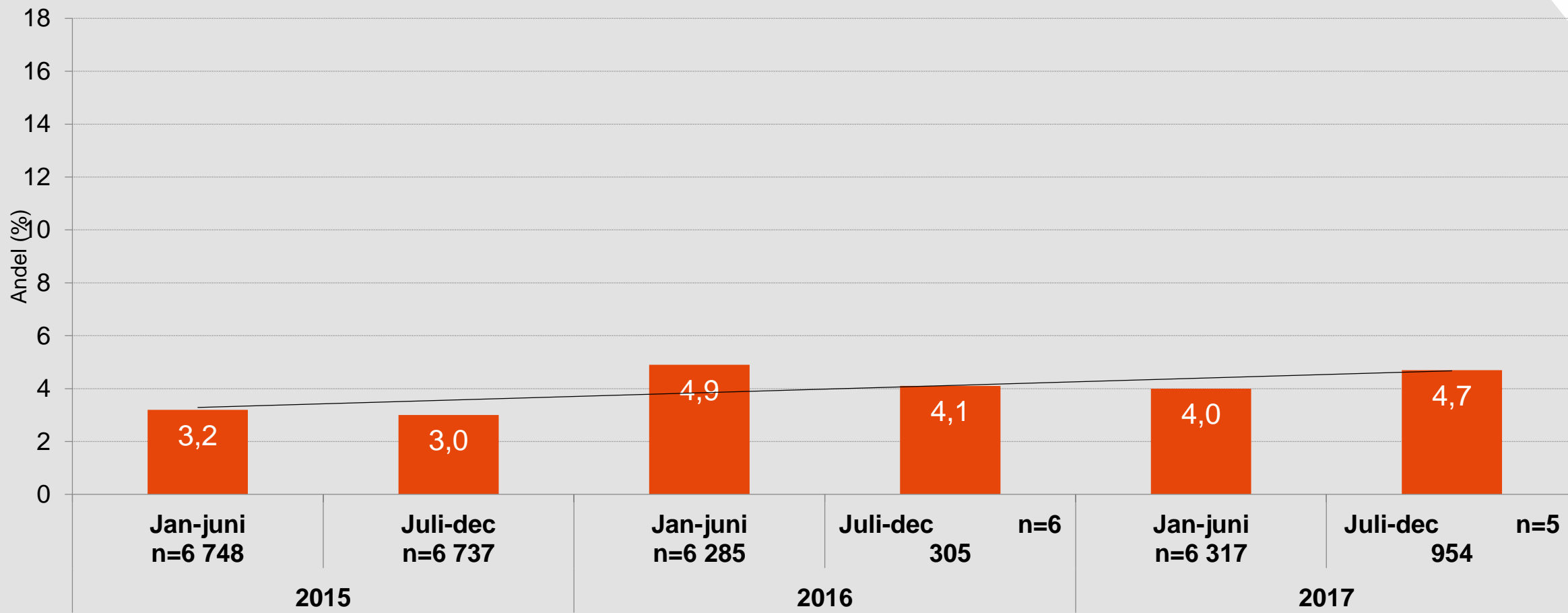
VG-regionen - Andel (%) vårdtillfällena med olika typer av skador per år

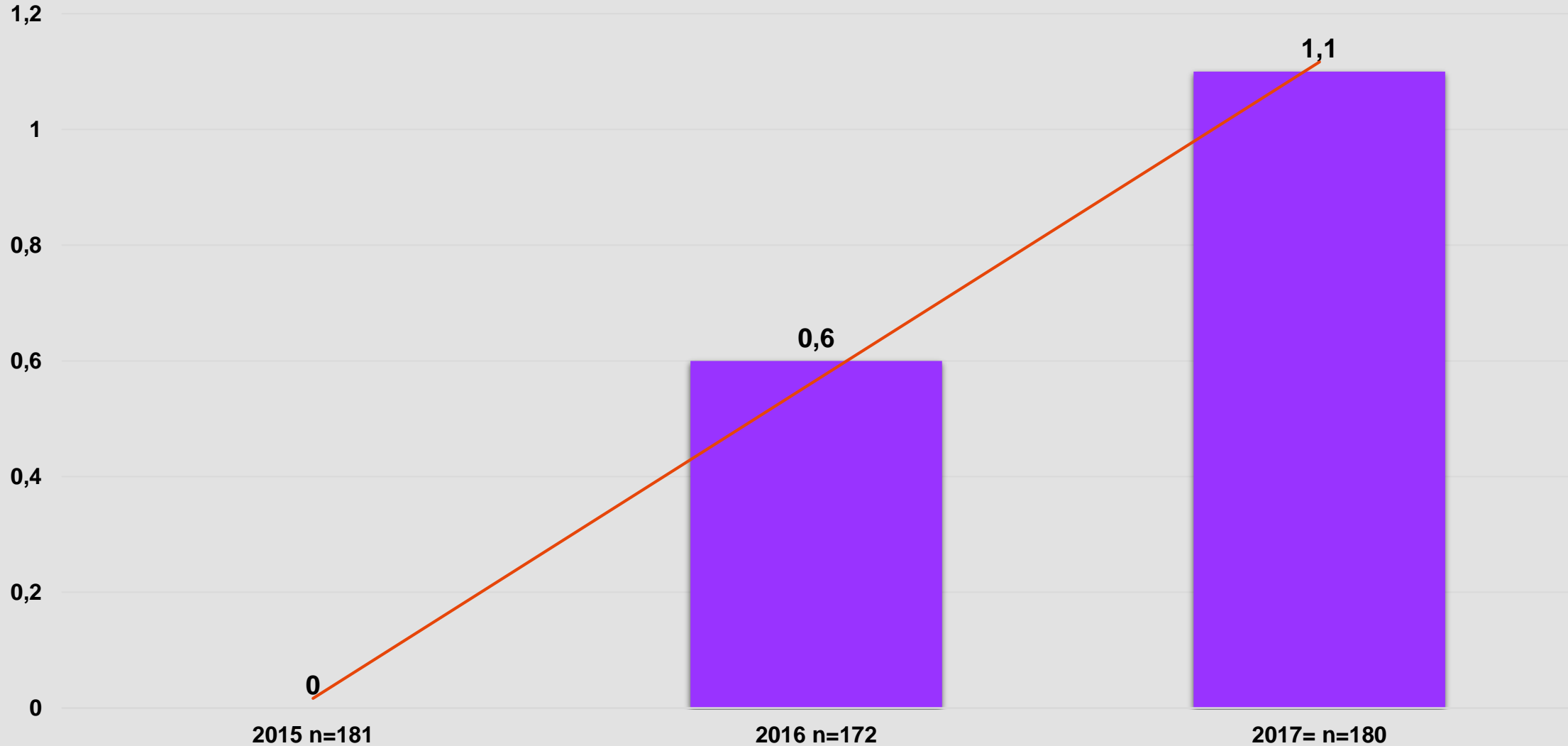
Utlokaliserade patienter

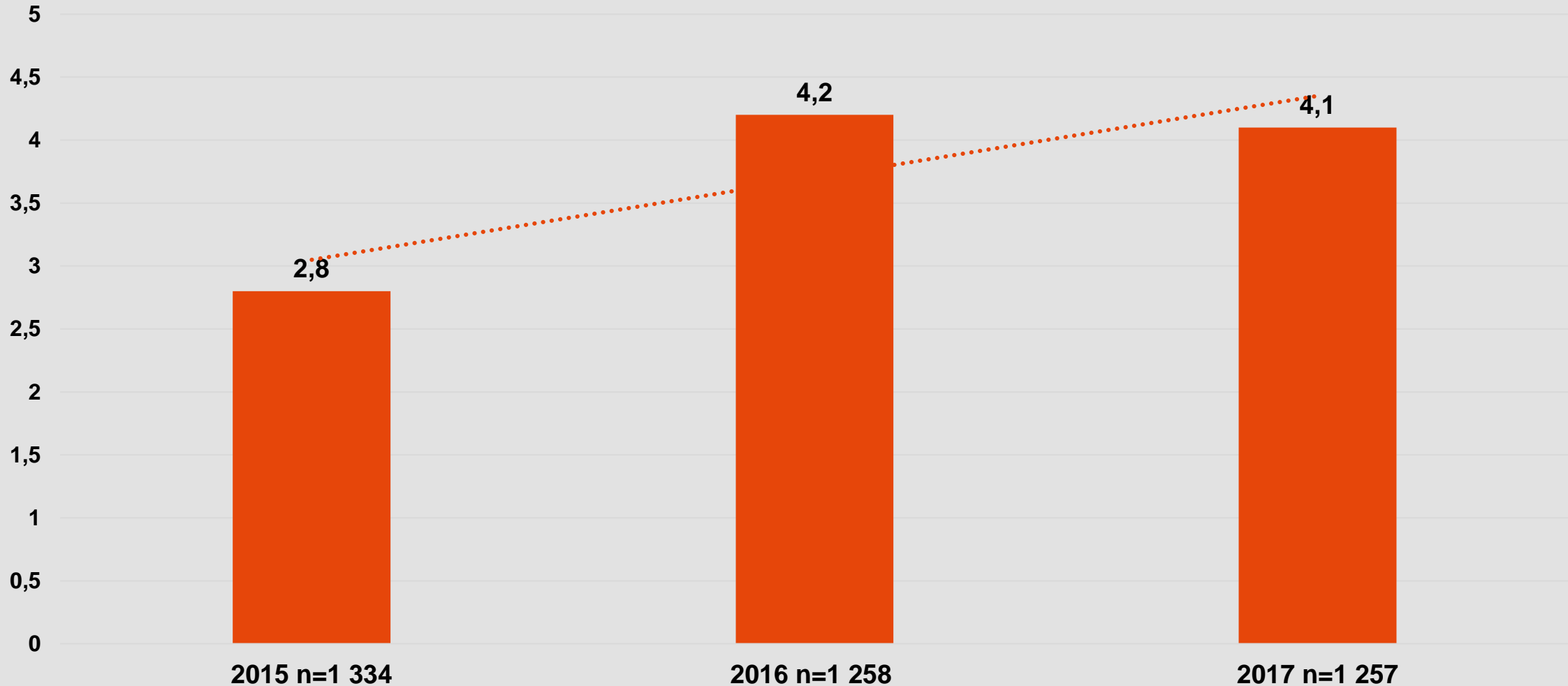
NATIONELLT - Andel (%) patienter som utlokaliserats per halvår 2015-2017. n= antal granskade vårdtillfällen

Halland - Andel (%) patienter som utlokaliserats 2015-2017. n= antal granskade vårdtillfällen

VG-regionen - Andel (%) patienter som utlokaliserats 2015-2017. n= antal granskade vårdtillfällen

Den årliga kostnaden för vårdskador i Sverige uppskattas till 9 miljarder/år

- Cirka 8 procent av de granskade vårdtillfällena drabbades patienter av vårdskador vilket innebär att cirka 110 000 patienter på svenska sjukhus varje år får vårdskador av varierande allvarlighetsgrad
- Resultaten stämmer väl överens med publicerad rapport från OECD där man uppskattar att cirka 15 procent av kostnader för sjukhusvård i OECD länder uppstår på grund av brister i patientsäkerheten.
- Uppskattningsvis kostar all diabetesvård 8,4 miljarder/år (Dagens Medicin 19/3-2015)

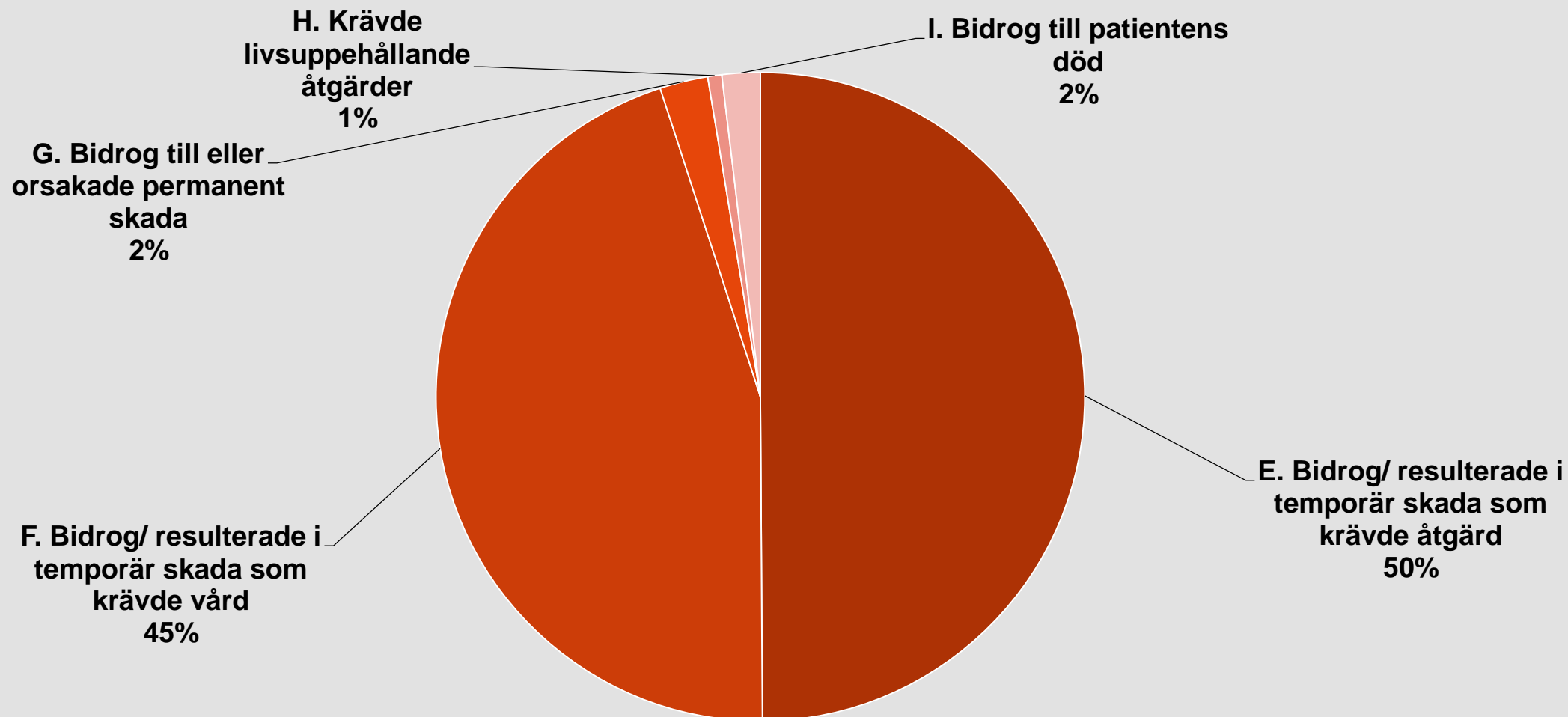

Vårdskador 13 – 14 %

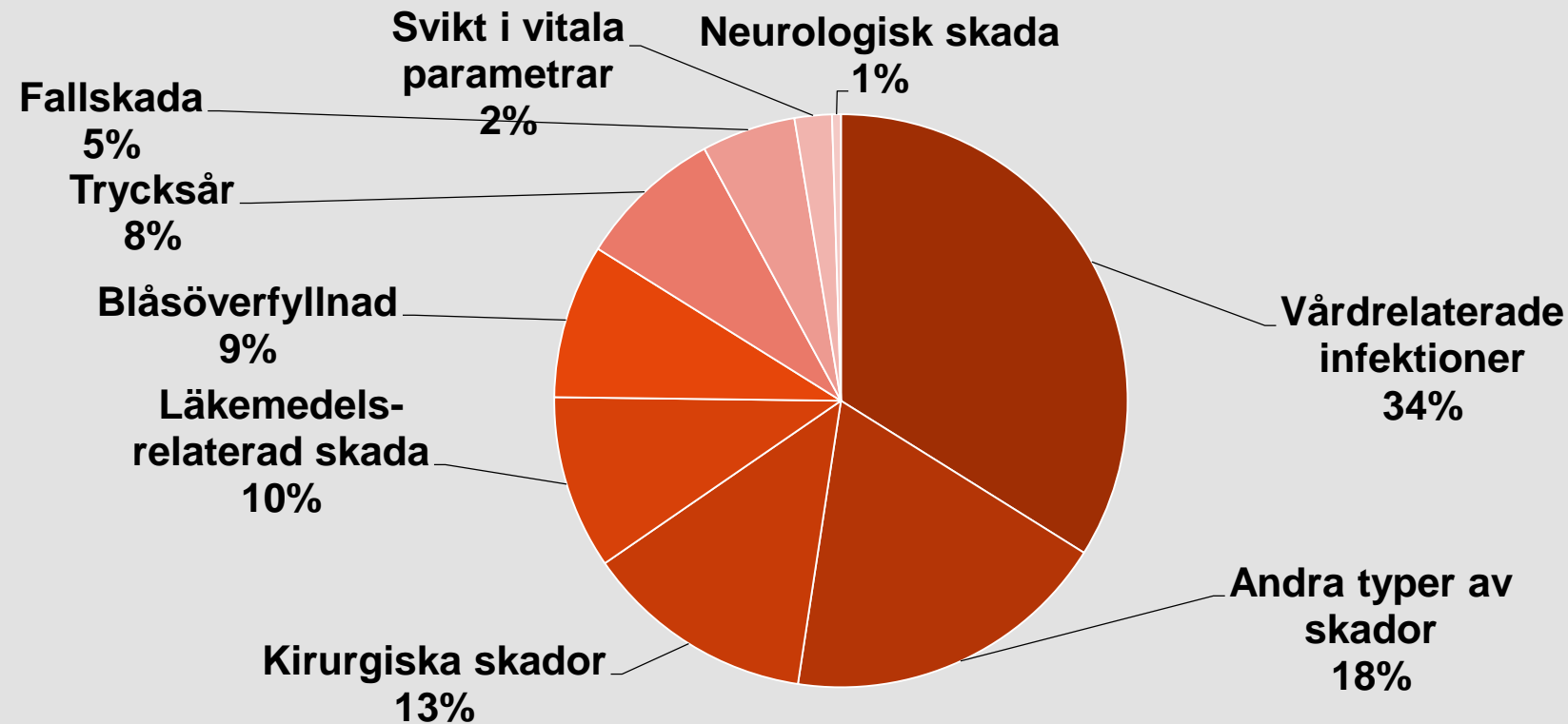
- **Kostnaden för vårdskadorna är cirka 13 - 14 procent av den totala kostnaden för sjukhusvård som beräknas till cirka 65 miljarder kronor per år.**

Jämförelser mellan eget *sjukhus* respektive *annat sjukhus* eller *i primärvård*

Fördelning av skadornas allvarlighetsgrad för identifierade skador 2013–2017 inom eget sjukhus n= 11 596 skador

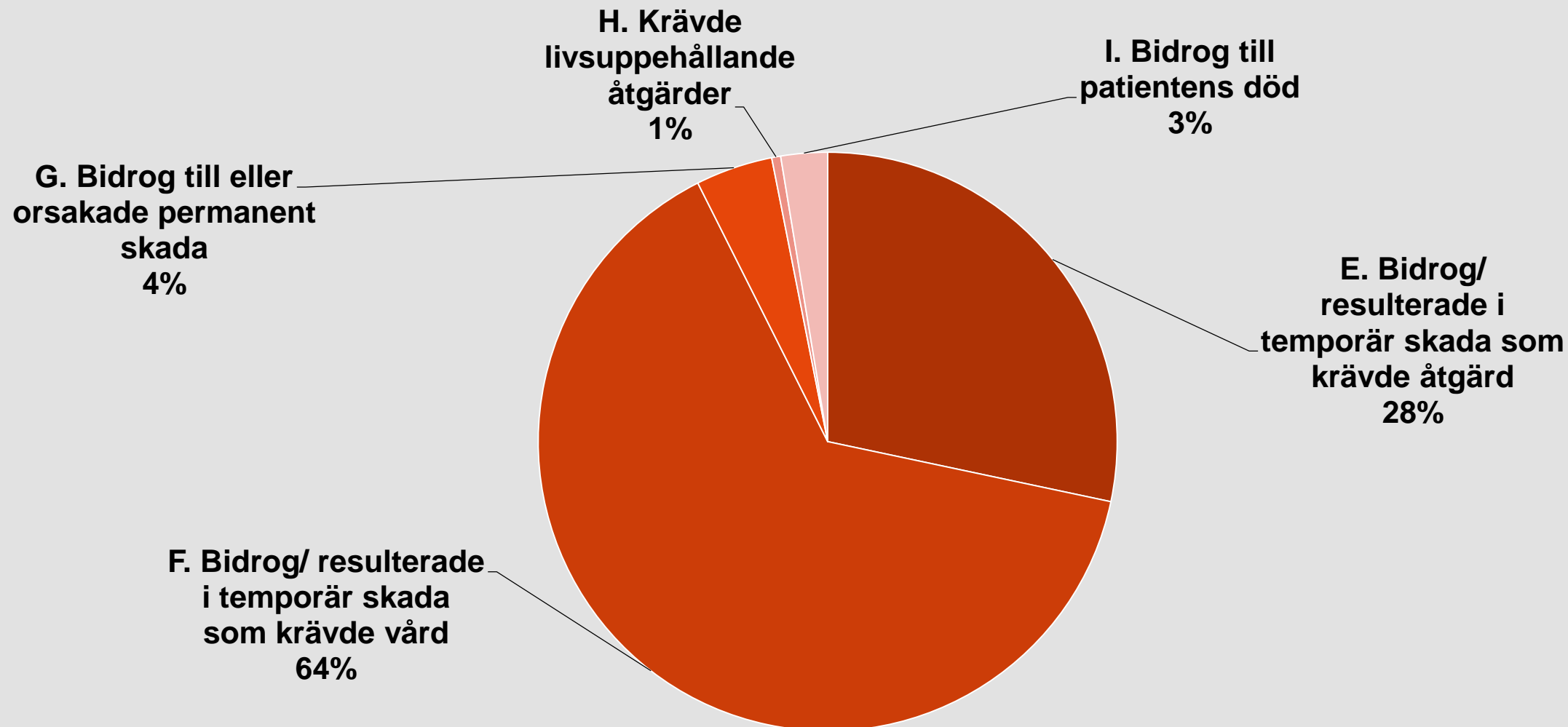

Fördelning av skadetyper för identifierade skador 2013–2017 inom eget sjukhus n=11 596 skador

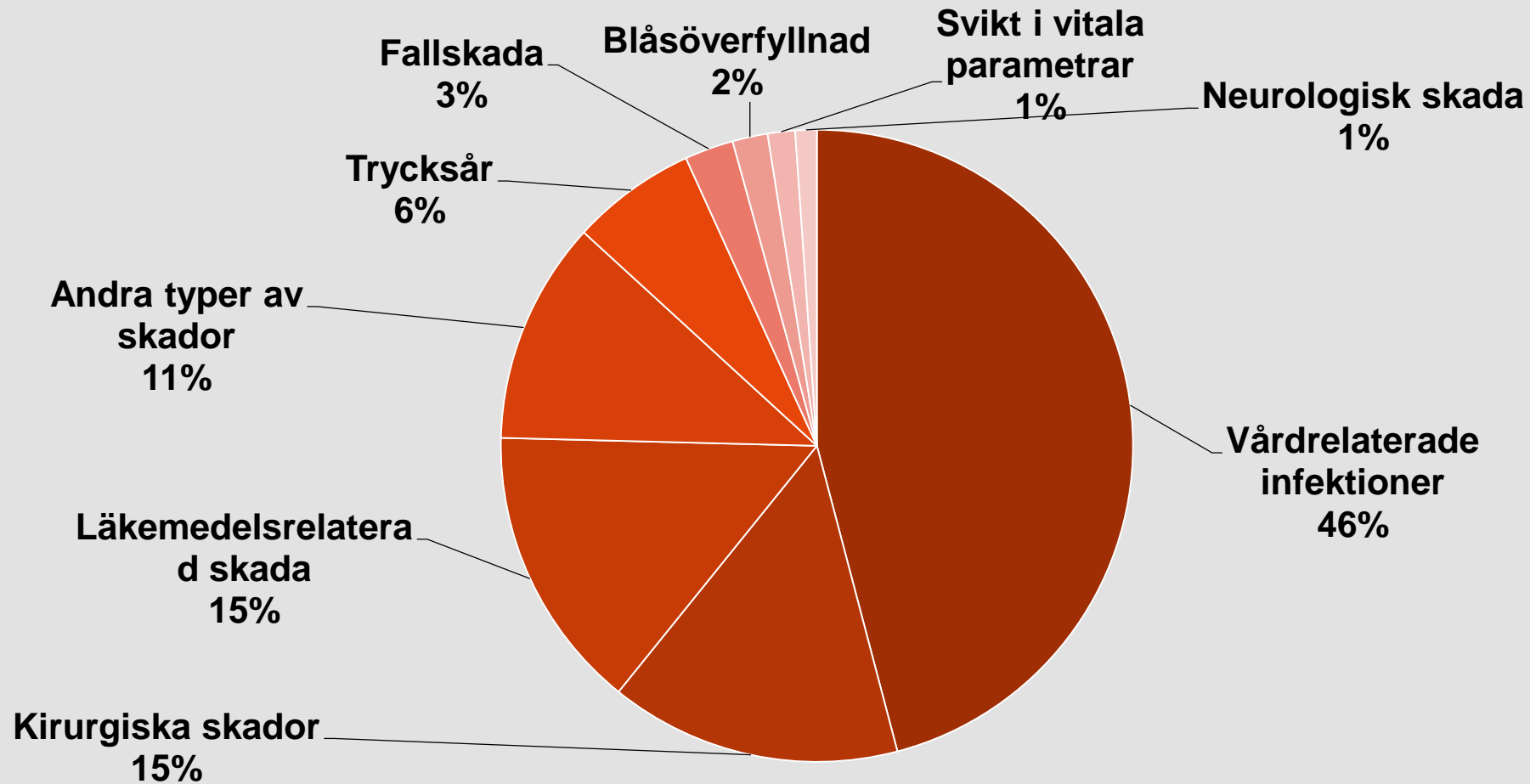

Fördelning av skadornas allvarlighetsgrad för identifierade skador inom annat sjukhus eller i primärvården 2013-2017 n=1 102 skador

Fördelning av skadetyper för de skador som skett på annat sjukhus eller i primärvården 2013-2017

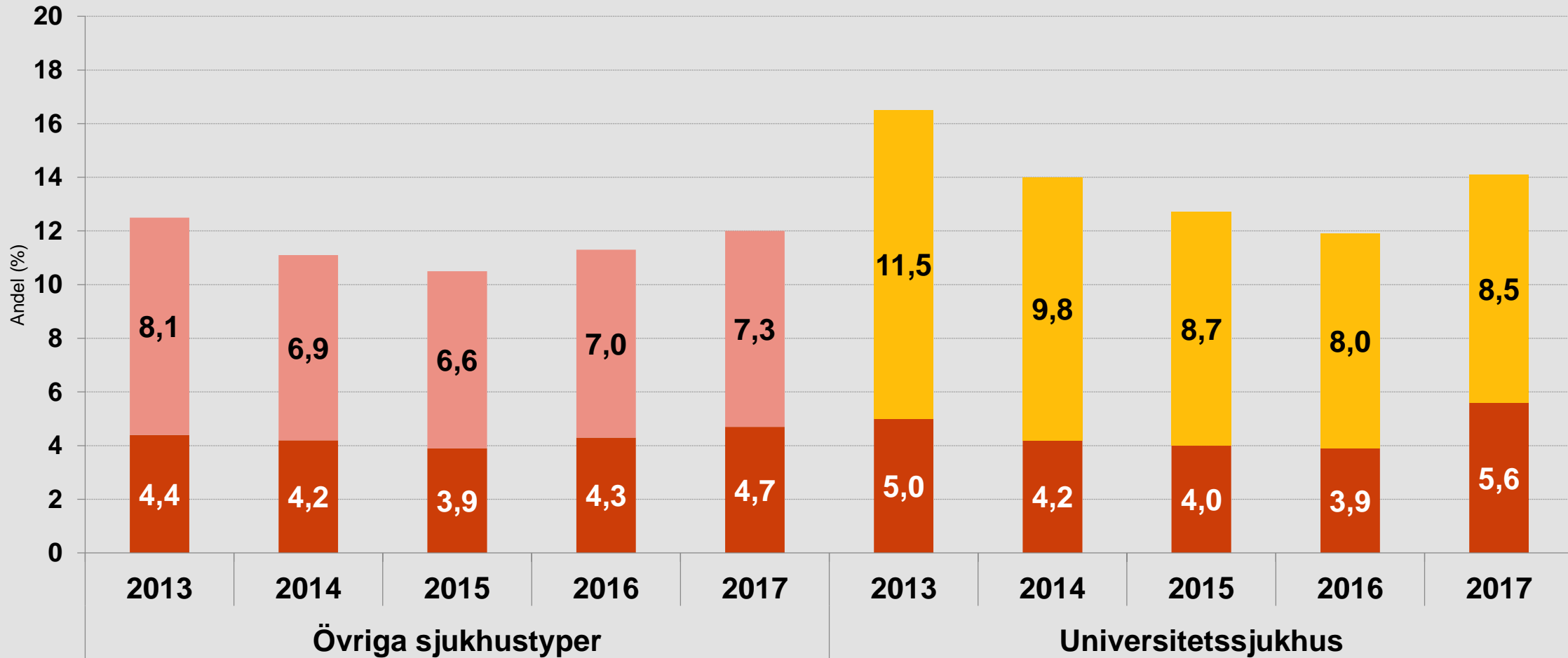
n=1 102 skador

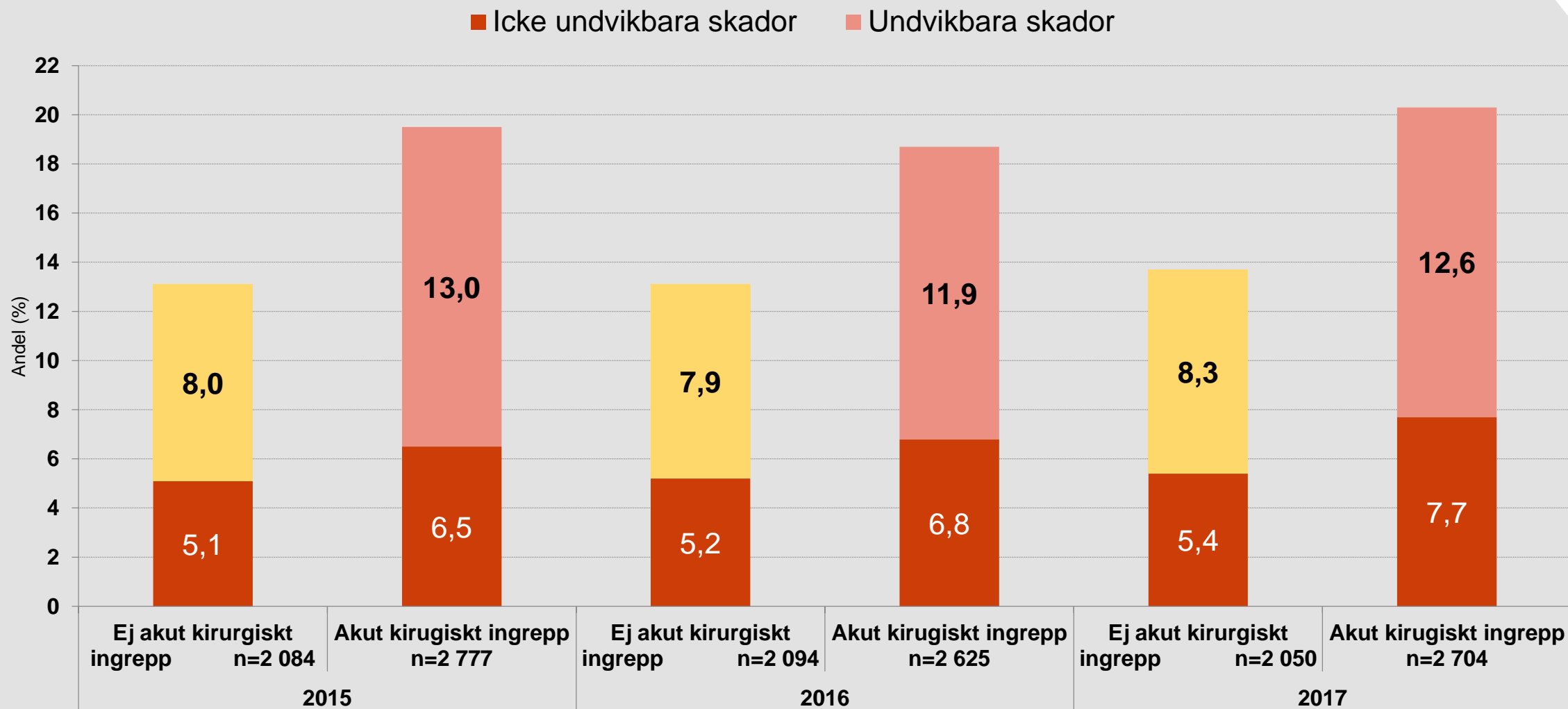
Jämförelser mellan universitetssjukhus och övriga sjukhustyper

Andel (%) vårdtillfällen med icke undvikbara skador respektive undvikbara skador per sjukhustyp och år

■ Icke undvikbara skador ■ Undvikbara skador

Andel (%) vårdtillfällen med icke undvikbara skador respektive undvikbara skador för patienter som genomgått ett invasivt ingrepp akut respektive ej akut

Reflektioner över resultat

Skador och vårdskador 2013-2017

- **Minskning av andel vårdtillfällen med skador och vårdskador mellan 2013 och 2015.**
- **Ökning av andel vårdtillfällen med skador, dock inte vårdskador, ses mellan 2015 och 2017 beroende på att lindriga skador (kategori E) blivit vanligare.**

Förändring över tid i förekomst av olika skadetyper

- **Förekomst av blåsöverfyllnad minskade till 2015 för att därefter öka**
- **Andelen kirurgiska skador, trycksår, läkemedelsrelaterade skador, fallskador, är oförändrad**
- **Förekomst av VRI har minskat 2013-17**
- **Förekomst av svikt i vitala funktioner har minskat 2013-17**
- **Förekomst av ”Andra typer av skador” har minskat 2013-17**

Utlokaliseringar

- **Utlokalisering av patienter ökar antalet vårdskador**
- **Om utlokalisering måste användas ska det ske genomtänkt**
- **Det finns sätt att göra det!**

Möjliga orsaker till att skador ökat mellan 2015 och 2017

- Fokus på patientsäkerhet som fanns under tiden för patientsäkerhetsöverenskommelsen har minskat när ekonomiska stimulansmedel försvunnit
- Ökat fokus på en skadetyper, exempelvis trycksår, kan innebära att dokumentation av skador har förbättrats och att fler skador därför registreras vid journalgranskning
- Otillräcklig bemanning och bristande kompetens
- Överbeläggning och utlokalisering

Inrapportering i databas för period 2018-01 – 2018-06

Totalt antal vtf	4 831
vtf med skada	594
vtf med vårdskada	388

Inrapportering i databasen

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni
Blekinge	0	0	0	0	0	0
Dalarna	35	35	35	35	35	35
Kalmar	45	45	45	45	44	46
Värmland	70	70	70	69	70	70
Sörmland	35	35	35	35	35	35
Gotland	15	13	15	15	15	15
Gävleborg	35	35	34	33	34	33
Halland	15	15	15	15	15	15
Jämtland-Härjedalen	35	35	35	35	35	35
Jönköping	60	48	50	50	49	48
Kronoberg	28	28	28	21	21	21
Norrbottn	20	18	20	20	20	20
Skåne	119	120	120	111	90	59
Uppsala	60	60	60	60	60	60
Västernorrland	35	34	35	35	35	35
Västmanland	14	16	14	15	11	18
Örebro	80	80	80	71	34	13
Östergötland	44	45	45	43	41	26
Stockholm	22	19	20	20	20	20
Västerbotten	40	40	40	0	0	0
VG-regionen	74	75	75	75	74	69
Totalt	881	866	871	803	738	673

Resultat för hela perioden januari 2013 – juni 2018

Andel vårdtillfällen med skada:	12%
Andel vårdtillfällen med vårdskada:	8%
Antal vårdtillfällen:	82 290
Antal vårdtillfällen med skada:	9 888
Antal vårdtillfällen med vårdskada:	6 330

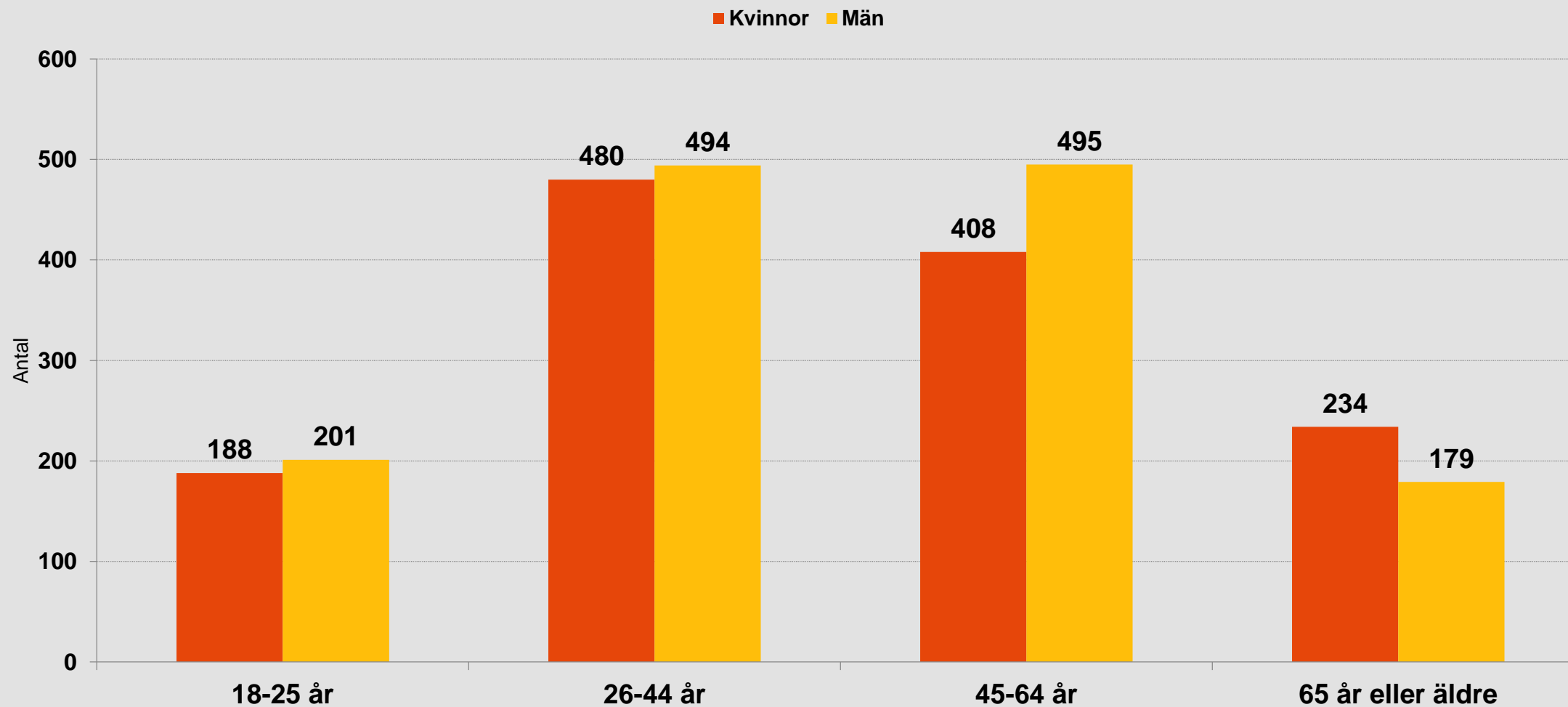
Resultat från nationella MJG-mätningen 2017 Psykiatri

*...ger nationellt perspektiv på skador, vårdskador
och kvalitetsbrister
= ny kunskap!*

Resultaten bygger på...

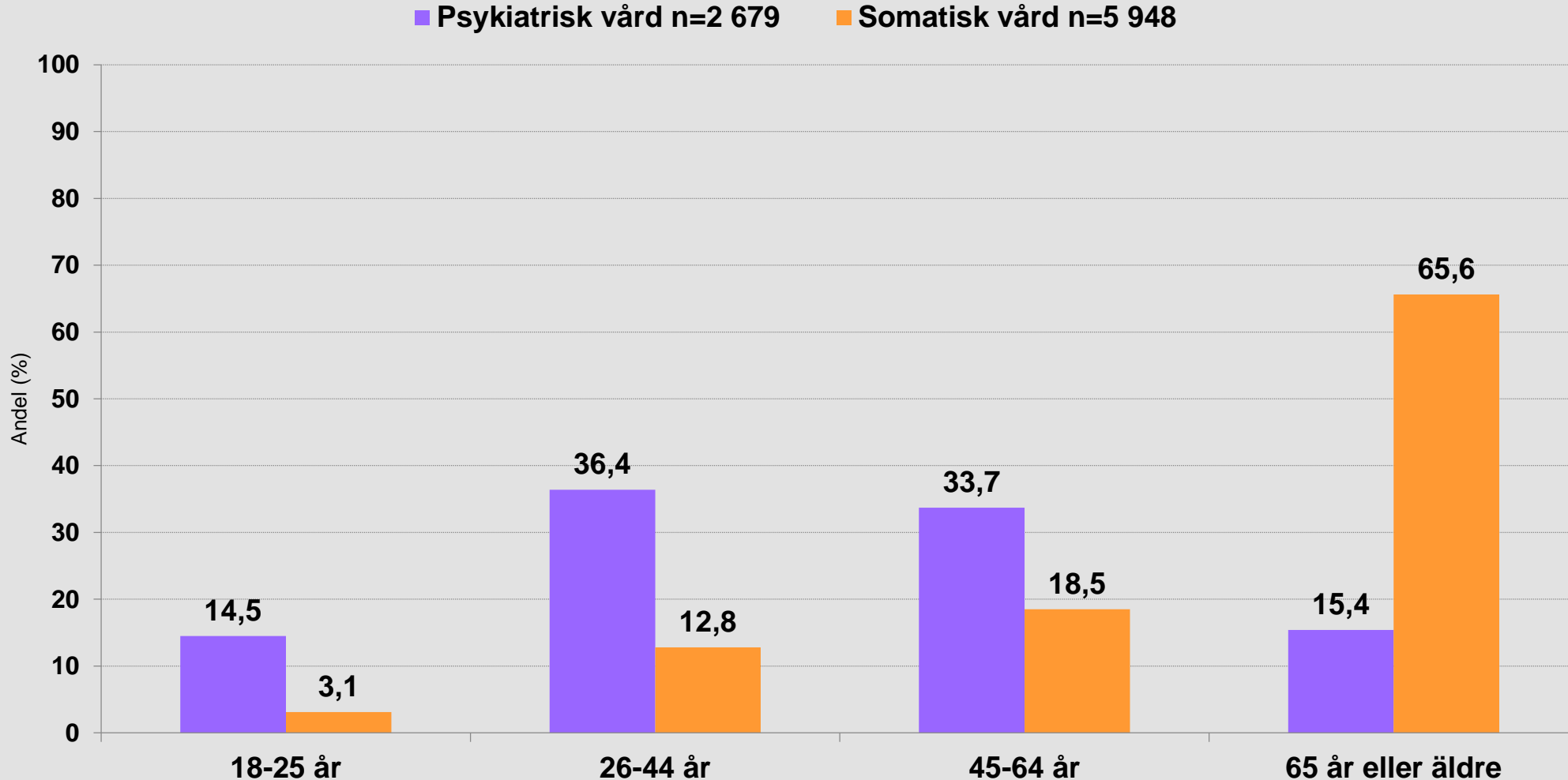
- **Samtliga landsting/regioner**
- **Allmänpsykiatri och rättspsykiatri**
- **I detta urval: slutenvård +/- öppenvård**
- **Både öppen- och slutenvård granskas**
- **Inrapportering i nationell databas**

- **2 667 granskade patientjournaler**
- **Jämn könsfördelning**

Antal granskade vårdperioder fördelade efter kön och ålder

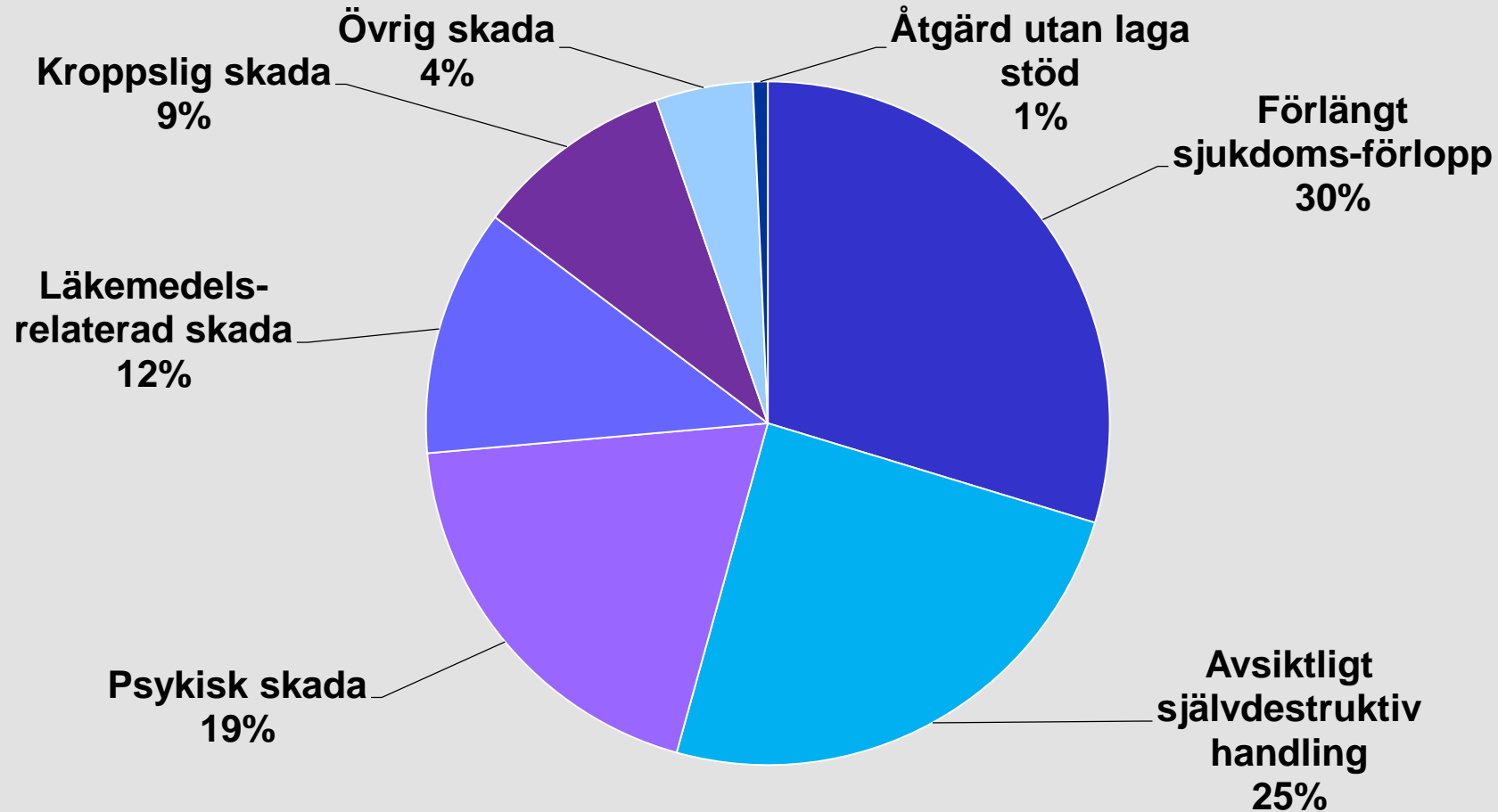
Andel journaler (%) per åldersgrupp i psykiatrisk respektive somatisk vård

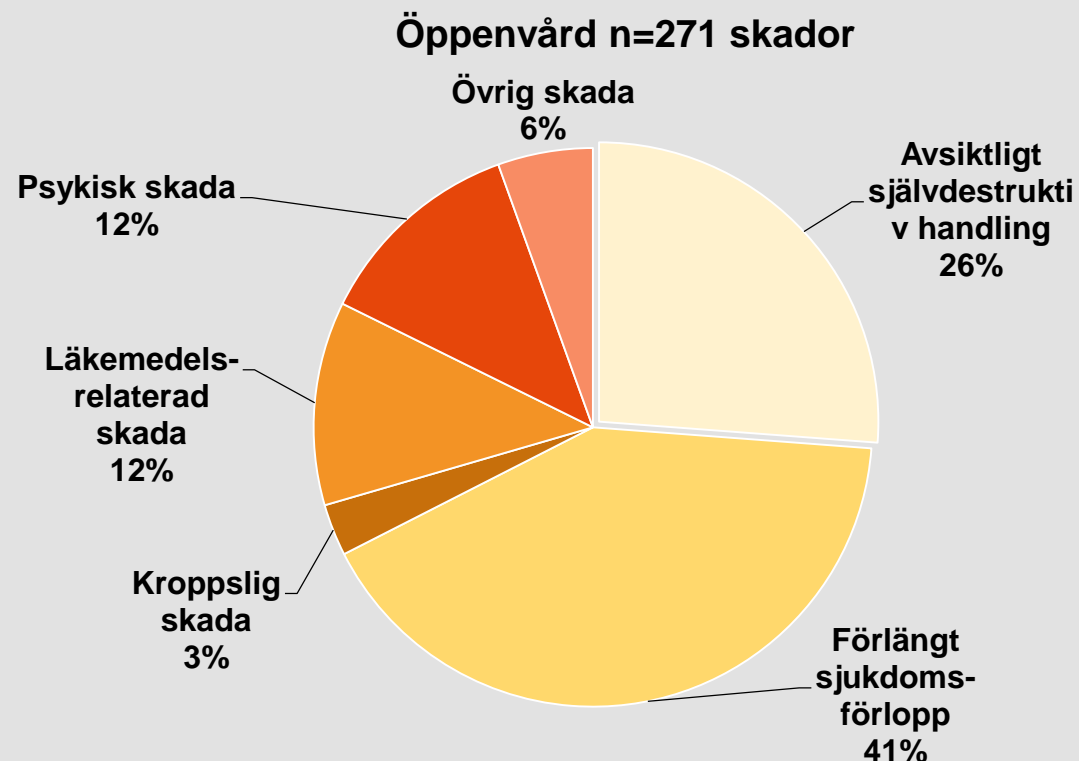
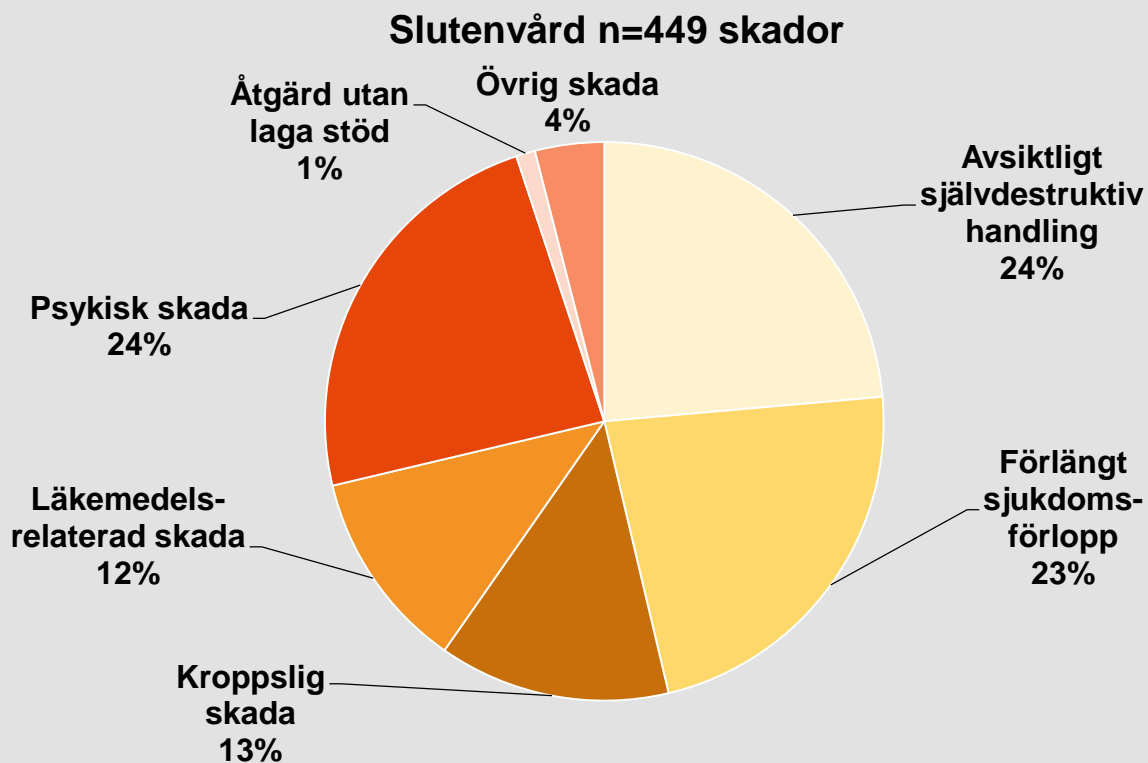
Andel vårdperioder med skador och vårdskador

	Allmän psykiatri
Vårdperiod med skador	17,2 (15,7–18,6)
Vårdperiod med vårdskador	8,0 (7,0–9,1)

Skadornas fördelning i olika skadeområden

Skador fördelade på slutenvård och öppenvård

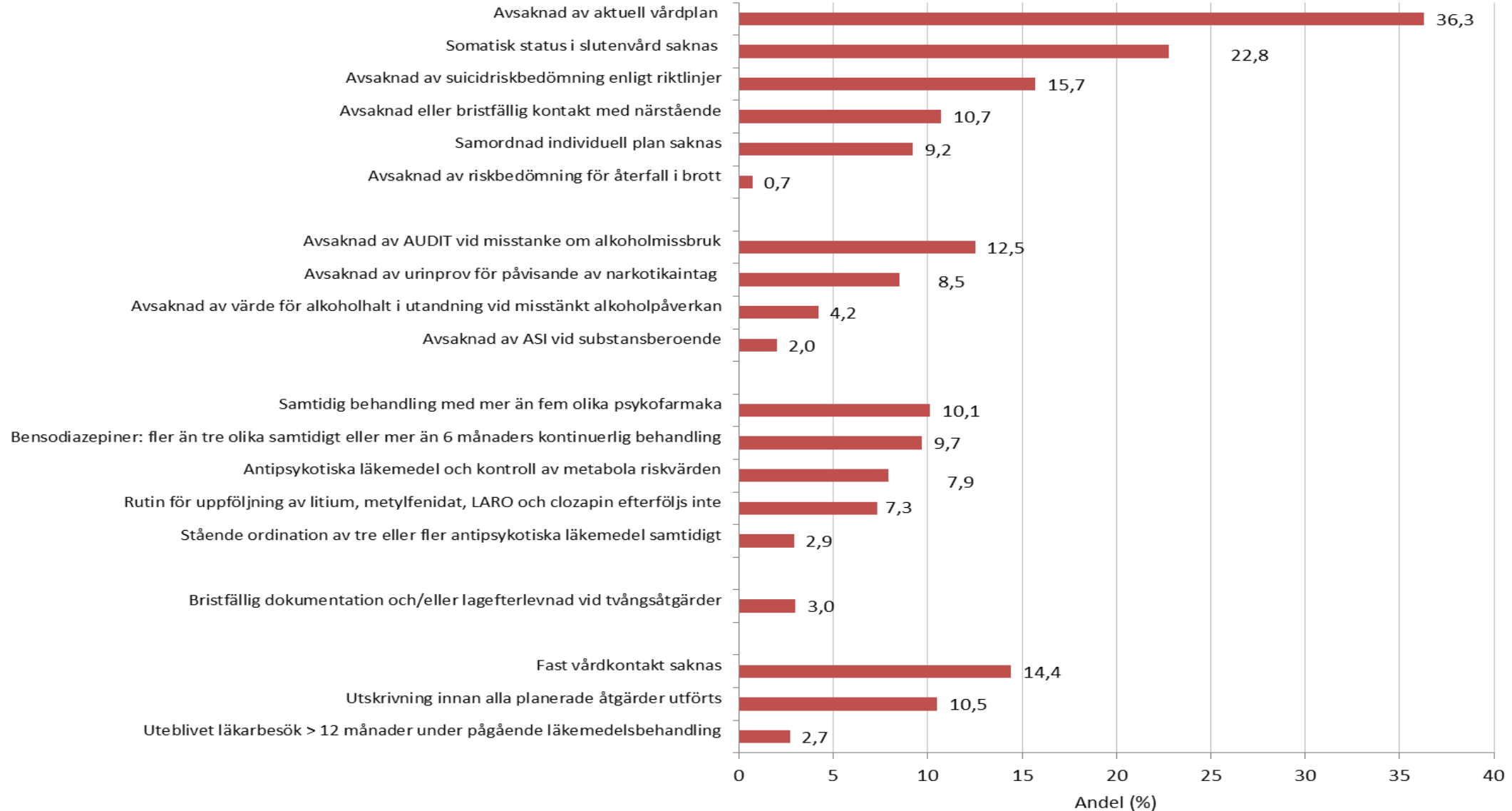

Kvalitetsbrister inom psykiatrisk vård

Kvalitetsbrister syns också

- **Markörer pekar på risker**
- **Följsamhet till riktlinjer och rutiner syns**
- **Kvalitetsbrister syns även om patienten inte skadats**
- **Verktyg för systematisk egenkontroll**

Andel (%) granskade vårdperioder med kvalitetsbristmarkörer inom Allmän psykiatri

Vad händer nationellt?

Publicering av MJG-data för allmänheten

- **Vården i siffror**
  - Riket och landstingsnivå
  - Uppdatering av data halvårsvis
  - Uppdelat på kön och åldersgrupper
- **Öppna jämförelser**

Nationell mätning för barnsjukvård?

- **Presentation vid Svenska barnläkarföreningens årsmöte**
- **Sammanställning av enkätutskick till verksamhetschefer inom barnkliniker pågår**
- **Beroende på intresse**
  - **Utbildning**
  - **Nationell mätning**
  - **Utveckling databas**

MJG - Hemsjukvård

- **Utveckling av Handbok för kommunal och landstingsdriven hemsjukvård**
- **Remissrunda**
- **Revidering**
- **Möte med forskargruppen**
- **Färdigställande av handboken augusti-oktober**
- **Publicering november 2018**

Fortsatt för 2018

- **Utvärdering av den nationella mätningen av psykiatrisk vård**
- **Skaderapport varje halvår per landsting (somatik)**
- **Vården i siffror**
- **Regionala MJG-dagar**
- **Nätverksmöten Psykiatri**
- **Workshop analys av data (infektionsverktyget, PPM-VRI, PPM-trycksår, MJG). Samkörning av databaser**

Tankar inför 2019

- Revidering av handbok och markörer för somatisk vård
- MJG i realtid – PIR patientsäkerhet i realtid
- Utbildning i MJG för hemsjukvård
- Start av kontinuerlig nationell mätning psykiatri
- Fortsatt nationella mätningar
- Ambassadörskap
- Fortsatt utbildning
- Fortsatt arbete för att uppdatera MJG på Vården i siffror

Genomgång databasen

Kontaktuppgifter

Carina Ålenius, carina.alenius@skl.se

Per Wiger, per.wiger@vgregion.se

Hans Rutberg, hans.rutberg@telia.com